

bb. 76. / közlemény.... 4. folyt./ gy

4.

a központi bizottság érdemeinek elismerése mellett felmentette puja frigyos elvtársat a kb külügyi osztályának vezetői tisztsége alól, tekintettel arra, hogy fontos állami beosztásba kerül. egyidejűleg a központi bizottság külügyi osztálya vezetőjévé gyenes andrás elvtársat nevezte ki.

budapest, 1968. június 20.

/mti/

--

v é g e

22.20/gy

2^{or}

F

- 54 -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1968. június 21.

bb. 1. kijelölték a nemzetközi matematikai diákolimpián részt vevő magyar csapatot

1 vt/gg/sr/1l la

1968. június 21.

a 10. nemzetközi matematikai diákolimpiát július 7-e és 18-a között moszkvában rendezik. a vetélkedőn a hazánkat képviselő, válogatott, csapatot már összeállították. tagjai a következők: babai lászló, a budapesti fazekas mihály gyakorló gimnázium 4. osztályos, csirmaz lászló, ugyanennek az iskolának 3. osztályos, kóczy lászló, szintén a fazekas mihály gimnázium 2. osztályos, lempert lászló, a budapesti radnóti miklós gimnázium 2. osztályos, mérő lászló, a budapesti berzsenyi daniel gimnázium 4. osztályos, mihaletzky györgy, a budapesti piarista gimnázium 3. osztályos, pinter jános, a fazekas mihály gimnázium 3-os és szűcs andrás, ugyanennek a gimnáziumnak 4. osztályos tanulója.

mint a korábbi években, az idén is több neves egyetemi tanársegéd foglalkozik a csapat felkészítésével. a magyar diákok július 7-én utaznak moszkvába, ahol 10-én kezdődik a verseny.
/mti/

--

bb. 3. kórház és ipari üzem szocialista szerződése

a vid kz/gg/1l la

1968. június 21.

együttműködési szocialista szerződést kötött a baromfiipari országos vállalat orosházi gyára a helyi kórházzal. a szerződésben a gyár gagarin gépkocsivezető brigádja vállalta, hogy társadalmi munkában látja el a kórház gépkocsi állományának karbantartását. a kórház orvosai ennek ellenében egészségügyi felügyeletet vállaltak az üzemben dolgozó nagyszámu nő, továbbá az üzemi bölcsőde és óvoda felett./mti/

--

- 1 -

bb. 2. közgazdászok vándorgyűlése

1 tf/tr/sr/gy/la

1968. június 21.

az idei közgazdász vándorgyűlést, amely az évenként ismétlődő ilyen közgazdász-tanácskozások sorában a hetedik esemény lesz: július 4-től kezdődően háromnapos programmal rendezi meg a tit közgazdasági országos választmánya, közösen a magyar közgazdasági társasággal és a mtesz központi ipargazdasági bizottságával. nyers rezsó, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára nyitja meg a veszprémben meghirdetett közgazdász-vándorgyűlést, amelynek központi témája: „gazdasági irányítás - vállalati nyereség,, ez a kérdéskör is ugyanolyan nagy jelentőségű, mint a tavalyi vándorgyűlésé volt, akkor ugyanis debrecenben a vállalatok önállóságáról és döntési jogkörének alakulásáról tárgyaltak, előre vetítették a gazdasági ösztönzők új rendszerének körülményeit. most már több hónapos tapasztalat alapján vitathatják meg a napirendre tűzött fontos témát.

három szekcióban találkozik majd a vándorgyűlésre egybe-seregülő többszáz szakember, akik között lesznek országos irányító szervek, tudományos intézetek vezetői, termelő- és értékesítő vállalatok képviselői egyaránt. az első szekció a vállalati erőforrások, a vállalati mobilitás kérdéskörét taglalja, a második a fejlesztés és a vállalati üzletpolitika összefüggéseit elemzi, a harmadik szekció pedig az értékesítés és a piac-szervezés aktuális témáiról tanácskozik.

a veszprémi vegyipari egyetem biztosít fórumot a közgazdászok - szakmai „parlamentnek,, nevezhető,, - tanácskozásának. a vándorgyűlés színhelyén a legújabb és a közelmultban megjelent közgazdasági szakkönyvek gazdag terméséből kiállítást rendez az akadémiai, a kossuth, valamint a közgazdasági és jogi kiadó./mti/

- 2 -

bb. 4. ötven új benzinkut

1 tz/lk/le/gy/la

1968. június 21.

az áfor erre az évre ötven új benzinkut építésére biztosított fedezetet. a legfontosabb idegenforgalmi területeken az építkezések már nagyrészt be is fejeződtek.

az elmúlt hetekben kapta meg végleges formáját az ország legnagyobb benzinkutja, a budaörsi töltőállomás, amelynek várakozó-csarnoka, presszó és idegenforgalmi kirendeltsége is várja az autósokat. működik már budapesten a karatna téri és a kerepesi uti új töltőállomás és rövidesen elkészül a szentendrei úton a rómaifürdői kemping melletti benzinkut. a margitszigeti nagyszálló melletti töltőállomás a nyári szezonban vasárnap is kiszolgálja az autósokat. vidéken ezekben a napokban fejeződött vagy fejeződik be többek között a szegedi, a fonyódi, a soproni, a szobi és a dömsödi új benzinkut építése.

budaörsön és síófokon valutáért is árusítanak angol speciál-olajokat. az angol mobil és az olasz agip olajat egyébként forintért budapesten 8, vidéken 26 benzinkut árusítja. a tavalyi 19 helyett az idén már 25 különösen nagyforgalmu benzinkutnál vásárolhatók autóápolási és felszerelési cikkek. a töltőállomások „segédcsapataként,, hat tankkocsi egyrészt az autómotor és motorcsónakversenyek üzemanyagellátásáról gondoskodik, másrészt alkalomszerűen könnyít a legtulterheltebb benzinkutak helyzetén.

a jelek szerint az üzemanyagellátásban az idén sem lesz fennakadás és a nagyarányu beruházások révén lényegesen gyorsabb lesz a kiszolgálás./mti/

bb. 6. mikrobusz-járat a nagyvázsonyi lovasiskolához

a vid-kz/gg/gy/la

1968. június 21.

mikrobusz járatot indít délutánonként a balatonfüredi kempingből a nagyvázsonyi lovasiskolához a veszprém megyei tanács idegenforgalmi hivatala. a nappali fürdőzés után esti lovasprogramot ajánlanak a tópart üdülőinek, vendégeinek. a külföldi vendégek kívánságára az idén először balaton-parti távlovagló túrákat is szerveznek. az első ilyen túrára július 27-én kerül sor. utvonalt készthely és tihany között jelölték ki. a nagyvázsonyi lovasiskola az alapfoku oktatás mellett tájnéző lovaskirándulásokat is szervez. a vendégek nyeregben kereshetik fel a bakony és a balaton-felvidék találkozásánál fekvő vázsonyi medence régészeti, műemléki, történelmi és természeti értékeit./mti/

- 3 -

bb.5. elegendő a nyul, kevés a fácán és a fogoly

1 jf/j/ie/il la

1968. június 21.

a szakemberek felmérték a hazai apróvadgazdálkodás helyzetét; a nyulállományt elegendőnek találták, ellenben - mint a létszámbecslésnél kiderült - kevés a fácán és a fogoly. az apróvadlistán a legnagyobb számmal a nyul szerepel: 951 ezerre becsülik az állományt, amelyet jelentősebben már nem is akarnak növelni. a tapsifülek egyrészt egyes területeken rágógáskárokat okoznak a gyümölcsösökben, kertészetekben, ezért ezeken a részeken elszaporításukra nem is gondolnak, ellenben annál többet kell tenni a fácánokért és a foglyokért. a fácánállományt 942 ezerre becsülik, foglyból pedig mindössze 498 ezret tartanak számon. mesterséges tenyésztéssel, intenzív dudvadirtással és a kilövések szabályozásával a következő években többszörösére növelik a szárnyasállományt. a fácán és a fogoly ugyanis, amellet, hogy kivánatos vadász-sákmány, a mezőgazdaság számára is hasznos, mert jórészt kártevő rovarokkal táplálkozik. a szakemberek gondoltak arra is, hogy különleges vadmentő készülékekkel segítsék a szárnyasállomány gyarapodását. a fűkaszákra zajt keltő szerkezetet szereltek; így elriasztják a területről az apróvadat, amely a kaszálás idején egyébként tömegesen pusztul el a földeken.
/mti/

bb. 7. albrechtsberger-művek az új zenei kiadványok között

1 ol/gk/sr/il la

1968. június 21.

az országos széchenyi könyvtár zeneműtára több mint 300 eredeti kéziratát őrzi a korai bécsi klasszicizmus egyik jeles képviselőjének, Johann Georg Albrechtsbergernek. az egykori Esterházy-archívumból került a széchenyi könyvtárba a nagy értékű kéziratanyag, amelynek feltárásán és közzétételén néves szakemberek munkálkodnak. a kutatásokat a széchenyi könyvtár zeneműtárának nemrég elhunyt vezetője Vécsey Jenő kezdte meg. az ő szerkesztésében látott napvilágot a Musica Rinata elnevezésű sorozat a zeneműkiadó gondozásában.

/folyt.köv./

- 4 -

W

bb. 7. / albrechtsberger-művek ... folyt./ il

az Esterházy-archívumból származó más zenetörténeti érdekességi kiadványok mellett eddig három Albrechtsberger-kompozíció jelent meg a sorozatban; orgonaverseny, hárfaverseny és egy harsonakonzert partitúrája.

a magyar hanglezgyártó vállalat - kevéssel a kották megjelenése után és azok alapján - ugyancsak Musica Rinata címmel indított hanglezgyártó sorozatot. már a boltokba került egy lemez, amelyre Albrechtsberger hárfaversenyét, harsonaversenyét s egy zenekari szonátáját vették fel, s a közeljövőben újabb lemez lát napvilágot a szerző orgonaversenyével és zenekari szonátájával.

a kiadványok rendkívül népszerűek a hazai, de még inkább a külföldi zeneértők körében. a határokon túlról olyan nagy tételű megrendelések érkeztek, hogy a kiadványok közül nem egy már több utánnyomást is megért. 1968-ban egyébként a Musica Rinata sorozatban kamarazenei publikálnak. ez évben összesen 12 Albrechtsberger-művet adnak ki, s általuk az érdeklődő közönség vonósnégyeseket, vonósötösöket, s egy kettős kvartettet ismerhet meg a jelentős mester életművéből.
/mti/

bb. 8. magyar-osztrák megbeszélések a büki gyógyvíz hasznosításáról

b vid kz/gg/il la

1968. június 21.

magyar-osztrák megbeszélések kezdődtek Közép-Európa egyik legbővebb vízi termálkutja, a Büki Gyógyforrás közös hasznosításáról. a hivatalosan gyógyvízzé nyilvánított 58 fokos, ásványi anyagokban rendkívül gazdag termálvíz mozgásszervi, gyomor-, nőgyógyászati-, baleseti utókezeléssel kapcsolatos és egyéb betegségek gyógyítására kiváló. percenként 8000-10 000 liter vízhozamából még csak 2000 litert hasznosítanak. bőven van lehetőség nagyobbítására. a tervek szerint megszüntetik az idény-jellegű és nemzetközi befogadóképességű színvonalra fejlesztik. az osztrák orvosok máris széleskörűen ajánlják betegeknek az osztrák határhoz közel fekvő, mind nagyobb hírnépszerűségi fűrdőt.
/mti/

- -

- 5 -

W

bb. 9. 710 borminta a kecskeméti országos versenyen

1 jf/j/1e/il la

1968. június 20.

A kecskeméti, július 2-án megrendezésre kerülő országos borversenyre a 13 megyében megrendezett elődöntők után összesen 710 bormintát neveztek be. az országos verseny ezuttal három napig tart, és 12 bíráló bizottság mond véleményt a legjobb nedűkről.

az idei „borolimbia”, várhatóan minden eddiginél élésebb vetélkedést hoz majd. az elődöntők után ugyanis általános a szakmai vélemény, hogy a borkészítés terén számottevő a fejlődés és egész sereg minta pályázhat szinte egyenlő eséllyel az érmekre. az elérhető legmagasabb pontszámot, a huszat, több mint a kétszeresével megközelítette. 19,7 pontot kapott a szőlészeti kutató intézet badacsonyi telepének szürkebarátja, ugyanennek a pincének a zöldszilváját 19,6 pontra értékelték, és badacsonyi rizling sem adta alább 19,5 pontnál.

a tokaji „indulók”, közül is több majdnem kiérdemelte a legmagasabb pontszámot, és feltűnő, hogy egyes alföldi borok is élre törnek a gondos gazdálkodás és a megfelelő borászati munka eredményeképpen. a kunbajai állami gazdaság veltelinije 19,6 pontot „ér”, - tehát már ez is aranyérmes ital.

az országos verseny - a szakemberek szerint - sok szempontból jó alkalom lesz a fajtavizsgálatra.

a zsűri különösen azokat a jól szereplő fajtákat kíséri majd figyelemmel, amelyekből jelenleg nem áll rendelkezésre megfelelő mennyiség, s ezeket a jövőben nagyobb területen telepítik. ilyen fajta például az inteziven művelhető tramini, Leányka, souvignon és a szürkebarát. számításba jön még a furmint és a hárslevelű; ezekből is több mintát neveztek be a kecskeméti találkozóra. /mti/

bb. 10. szőlészeti -borászati muzeum a villányi szőlőhegyen

a vid cs/mné/il la

1968. június 20.

a márkás borokat termelő villány-siklói állami gazdaság „házi”, muzeumot állít fel a híres szőlőhegyen.

/folyt.köv./

- 6 -

bb. 10./ szőlészeti ... folyt./ 11

a szőlészeti-borászati muzeumba kerülő tárgyakat a gazdaság szakemberei gyűjtötték, illetve gyűjtik össze. részben borászati eszközöket /öreg préseket, faedényeket, palackokat/ helyeznek el itt, másrészt a szőlőtermelés korábbi és újabb dokumentumait /térképeket, iratokat, okleveleket, fényképeket, szakkönyveket/ állítják ki.

a muzeum létrehozásával a villányba látogató hazai és külföldi szakemberek, turisták régi kívánságának tesznek eleget, egyben emléket állítanak itt az európa-szerte ismert villányi szőlésznek, teleki zsigmondnak, akinek nagy érdemei voltak a szőlőtermelés filoxéra utáni felvirágoztatásában; ő szelőkeltette ki a legjobb hazai alanyvesszőket, az úgynevezett teleki-hibrideket, amelyek ma is a legelterjedtebbek hazánkban, s külföldön ugyancsak sokfelé használják. a muzeumnak szánt épületet, a villányi „szőlőtenger”, közepén egykor a híres szőlőnemesítő lakta. /mti/

bb. 11. új gáz- és villamosvezetékek a belvárosban

1 hb/j/1e/ gg/il la

1968. június 21.

a váci utcában előreláthatólag június végén befejezik az új gázfőnyomóvezeték fektetését, az uttesteket azonban a belvárosban még tovább bontják. ezzel kapcsolatban a fővárosi tanács ut-, közmü-, és mélyépítési főosztályán, továbbá az 5. kerületi tanácsnál elmondották: bármennyire is kényelmetlen-kellemetlen a közönségnek a belső városrészben a nagyarányú építkezés, az utcák zömében az uttestet, vagy a járdát fel kell bontani. a belvárosban a víz- és gázvezetékek ugyanis több mint 50-80 évesek. gyakoriak a vízellátási zavarok, főleg azért, mert szűk a hálózat. nem lehetett áttérni eddig a gázfűtésre sem, mert az előregedett vezetékeken nem jut elég gáz a lakóházakba. a belvárosrekonstrukciója előtt ezeket a régi csöveket feltétlenül ki kell cserélni, ez pedig minden körülmények között mélyépítéssel jár.

új gázvezetékeket kell fektetni a kristóf téren, a bécsi utcában, a párizsi utcában, a váci utcában a gerlóczy utcáig, stb.

/folyt.köv./

- 7 -

bb. 11./ új gáz - ... folyt./ il

a z elektromos művek megépítette az új alállomását a dob-
utcában; onnan tá. vezetéseket fektet a kuria utcai áramel-
osztóhoz, ahonnan a 2-es villamos és a rákóczi uti, kisköru-
ti villamosok vezetéseit táplálják, továbbá kábeleket kell
huzni a dob utcai új alállomástól az új interkontinentál száll-
odáshoz, és az engels téri földgáz-telaphez is. a kö-
vetkező hónapokban a tanács körut és a duna között helyeznek
el a felszín alatt elektromos vezetéseket, mindez természetese-
sen újabb és újabb bontásokkal jár.

a belvárosban a jövőben földgázt is használnak az inter-
kontinentál szálló, a vigadó, és több más középület fűtésé-
re. a földgáz-vezetékét budáról, az erzsébet hidon át vezetik
az 5. kerület belső negyedébe, s emiatt például a március
15. téren is munkálatokat kell vorni. ezek szerint tehát
a belvárosban a közönség még jónéhány hónapig kénytelen lesz
kerülni a munkaterületeket - ezen azonban a legnagyobb jó-
indulat árán sem lehet változtatni./mti/

bb. 13. tiroli gyermekgarnitúra - frottier-ujdonságok

vid kz/gg/il la

1968. június 21.

elkészült a 120 darabos, 1969 első félévi mintakollek-
ció a békéscsabai kötöttárugyárban. a korábbinál nagyobb
választékra, praktikusabb darabok előállítására, szingazda-
ságra törekedtek. a bébiknek többek között selyem és pamut
alapanyagból készült puhelykönnyű, könnyen kezelhető tipe-
ket, áttört csipkemintás kocsigarnitúrákat a nagyobb gyer-
mekeknek kötött tiroli garnitúrákat, a nőknek csipkemín-
tás ujjonlu bluzokat, ruhákat, frottier-ujdonságokat, a
férfiaknak pedig többek között acrílból kötött polóingeket
ajánlanak. az új kollekciót hamarosan bemutatják a kereske-
delmíszakembereknek. a gyártást a kereskedelem igényeinek
megfelelően koncentráltják./mti/

..

- 8 -

bb. 12. gazdag, változatos programmal töltik a szünidőt az
iskolák diákjai

ö vid vt/tm/sr/il la

1968. június 21.

a korábbi évekhez hasonlóan az idén is változatos, gaz-
dag programmal töltik a szünidőt a fővárosi és a vidéki is-
kolák diákjai egyaránt. a budapesti 1. kerületi szilágyi er-
zsébet gimnázium tanulói közül 90-an - 70 lány és 20 fiú -
dolgoznak majd kisz építőtáborban, a 3/d. növendékei hamaros-
an csehszlovákiába utaznak. a 4. kerületi könyves kálmán
gimnáziumból 120 fiatal vesz részt építőtábori munkában, 80
fiú, és 40 lány. ugyancsak 120-an a dunakeszi konzervgyárban
vállaltak munkát 4-5 hétre. továbbá 350 diák dolgozik majd a
szünidő egy részében különböző munkahelyeken: üzemekben,
vállalatoknál, intézményeknél, tsz-ben, négy szakközépis-
kolai osztály tanulói egy hónapot üzemi gyakorlattal tölte-
nek, többségük az egyesült izzóban ismerkedik ~~az üzemi~~ léonid
munkaterületével. a könyves kálmán gimnazisták közül sokan látó-
gatnak egyéni utazás formájában a szocialista országokba.
az ndk-ba- főleg a német nyelvet tanuló osztályban ta-
nulók mennek.

heves megyében több mint 30 000 diák részére készítettek
elő színes, gazdag programot az idei nyárra. az ország szinte
minden részéről érkeznek uttorók és középiskolások erre a vidék-
re táborozásra. a megyeszékhelyen - egerben - rendezik meg a
4. országos uttorózenekari fesztivált. heves megye népszerű
kirándulóhelyein számos iskolában rendezték be a tantermeket
gyermeküdülés céljára, csupán az egri „iskola-üdülőkben,, és
a város körüli váltó táborokban több mint 5 000 fiatalnak
nyújtanak kényelmes elhelyezést, biztosítanak idegenvezetőket
a program lebonyolításához. a mátrában és a bükk déli oldalán
több mint 100 tábor helyet jelöltek ki a budapesti és vidéki
uttorócsapatok részére. a heves megyei diákok többsége a bala-
ton mellett tölt el egy-két hetet a nyári szünidőből. sokan
vesznek részt hegyi túrákon is.

csongrád megyében több ezer fiatal láttnak vendégül külön-
féle szórakoztató programokon, illetve építőtáborokban. a má-
sodik szegedi ifjúsági napokra, - amelyeket július 27-28-án ren-
deznek - ötezren érkeznek az ország különböző vidékeiről.

/folyt.köv./

- 9 -

bb. 12. / gazdag ... folyt. / 11

a mártély község mellett a tiszaparton nyitó országos ifjú-
gyógykezelési táborban több mint 50 tehetséges diák
szeszű továbbképzésben augusztus hónapban. a hőmezővá-
sárhelyi környéki állami gazdaságokban több százan segítik
a kukorica cimerozását. ez nemzetközi jellegű tábor lesz, mert
jugoszláviai, csehszlovákiai, nék-feti és szovjetunió-beli
diákok is jelezték érkezésüket. 11 csongrád megyei
középiskola mintegy ezer diákja az ország legszebb tájain U-
dültáborokban nyaral. 50 megyei fiatal - motorkerékpáros túra
keretében - ellátogat a szőlői vív megnyitó ünnepségeire.

baranyában az illetékes állami és társadalmi szervek 6500
általános és középiskolás tanuló nyári táborozását készítették
elő. többségük pécsről a balatoni és hegyvidéki üdülőkhöz utazik.
az olaszországi parma augusztusban 30 pécsi uttorót fogad adriai
nyaralójában. a cserapartnerként érkező olasz gyerekek pedig
fonyódon töltik majd idejüket. két pécsi iskolában a tavaly
már nagy népszerűsége szert tett sportnapközök nyitnak. or-
szágjárásra, illetve az eddig szerzett ismereteket, nyelvtu-
dást gyarapító külföldi utazásokra háromszáz pécsi tanuló in-
dul. ezer pécsi diák a munkát és szórakozást összekapcsoló
építő táborban vesz részt. /mti/

bb. 14. Ötven levágott viperafej zempléni hegyekben - fogságban egy
80 centiméteres élő kereszties vipera

Uvid cs/mné/11 La

1968. június 21.

az idegi meleg, csapadékmentes időjárás a zempléni hegyekben
korán előcsalta rejtékhelyükről a kereszties viperákat, a-
melyek különösen nagymilic, koromhegy, a füzéri várdomb és a
kemence patak sziklás vidékein tanyáznak szívesen. ezek a mér-
geskigyók a csendes napfényes helyeket kedvelik s messzire el-
kerülnek a kirándulók járta utvonalaikat. az embertől félnek s
csak akkor támadják meg, ha valaki bántja őket. marásuk életve-
szélyes, ezért az erdőgazdaság vezetői a viperaveszélyes helye-
ket feltűnő táblákkal jelölték meg, a hegyekben lévő községek
gyógyszertárait, körzeti orvosait és az üdülőtelepeket pedig
megfelelő mennyiségű ellenszérummal látták el. így marás esetén
a sérülteknek gyorsan segítséget tudnak nyújtani.

/folyt. kb./

- 10 -

bb. 14. / ötven levágott ... folyt. / 11

augusztus végén várható a viperák idegi szaporodása, ezért
irtásukat máris megkezdtek. a füzérkömlői erdőzetben eddig
50 levágott viperafejet szolgáltatott be, amelyért a gazda-
ság jutalmat fizetett. sápi mihály erdősz az állatorvostudo-
mányi egyetem kérésére, a ritka nagyságu veszélyes hüllőket
élve fogja el. az idegi eddig már négy, 50 centiméternél hosz-
szabb viperát küldött a főiskolának. a legnagyobbat - amely-
nek hossza 80 centiméter, s a kora 8-évre becsülhető - a szán-
tóhegyi mátnásban egy távvezeték-oszlop betonlapján fogta
el sütkérezés közben. az alvó kígyót pusztá kézzel ejtette
rabságba. /mti/

- 11 -

bb 15. az 1919-1921 közötti évek 280 munkásmozgalmi dokumentumával gazdagodott a pécsi Janus Pannonius Múzeum

b vid-fm/tné/-s la

1968. június 21.

a pécsi Janus Pannonius Múzeum a pécs-baranyai munkásmozgalom sajátos időszakát, az 1919-1921. közötti éveket felidéző anyaggal - 280 értékes dokumentummal - gazdagodott.

az anyag nagy része azt az időszakot öleli fel, amikor a szerb megszállás lehetőségeit hasznosító pécsi munkásmozgalom elszakadt a megalkuvó szociáldemokráciától, a III. internacionáléhoz csatlakozott és ennek szellemében alakította át szervezeteit is. a párt a pécsi szocialista párt nevet vette fel, a területi alapszervek és az utcabizalmiak hálózatát építette ki, tagdíjat szedett, míg a szakszervezet a pécsi szocialista szakszervezet tanácsa névvel fejezte ki az áruló szociáldemokráciával való szembenállását. a gyűjteménybe bekerült iratokon látható fejlécek és bélyegzők először dokumentálják a névváltoztatásnak és az átalakulásnak ezeket a tényeit.

az iratok, jegyzőkönyvek, folyamodványok, stb. a párt és a szakszervezet intenzív irányító, szervező tevékenységét bizonyítják, amely kiterjedt a városi közigazgatásra, a munkaviszonyok szabályozására, bértervezetek készítésére, kollektív szerződések kötésére, munkanélküliek nyilvántartására, a legkülönbözőbb foglalkozású dolgozók érdekképviselőinek intézésére, a széleskörű kulturális és politikai nevelőmunka szervezésére. a dokumentumok között van dr. doktor Sándornak, a pécsi munkásmozgalom vezéralakjának egy javaslata - valamint az ezt követő végrehajtási tervezet, - amely munkástársalgók létrehozását kezdeményezte. a megszállt pécs-baranyai háromszög munkásmozgalmának ezekben az években fenntartott nemzetközi kapcsolatairól - amikor a demarkációs vonalon túl már a fehérterror tombolt - szinten tartalmaz anyagot a gyűjtemény. /mti/

..-

bb 17. tavaszi-nyári sajtújdonság, a vértesi

a vid/cs/tné /-s la

1968. június 21.

a fejér-komárom megyei tejipari vállalat az idén tovább bővíti áruválasztékát. jelenleg 48 féle sajttal szerepel rendszeresen a piacokon, legutóbb pedig újabb különlegességgel rukkolt elő: a vértesi névű, igen jó ízű, zsíros túrosajtot kezdték gyártani juhtejből. a vértest egyelőre még csak tatabányán árulják, de néhány nap múlva szállítanak belőle Székesfehérvárra, továbbá fejér és komárom megye üzlethálózatába is. tavaszi-nyári csomaggal lesz a vértesi. szezonjellegű alapanyaga miatt ugyanis csak februártól augusztusig gyárthatják. augusztusban sport néven még egy sajtkülönlegesség készítését kezdi meg a vállalat: az alufóliába csomagolt lágy sajt rendkívül ízletes és tápláló csomagolású igérkezik. /mti/

..-

8.23/-s *ke 921*

- 12 -

1012

bb 16. nemzetközi turista találkozó szegeden

a vid/kz/tné-ju la

1968. június 21.

a szegedi idegenforgalmi hivatal az idén első alkalommal - július 15-25 között - nemzetközi turista találkozót szervez a szabadtéri játékok városában. eddig 15 európai országból öt-százán jelezték érkezésüket. a találkozó részvevői délelőttönként - 12 különböző nyelven - előadásokat hallgatnak meg hazánkról, elsősorban a vendéglátó szegedről és a szabadtéri játékok történetéről. a referátumokat olyan külföldi eszperantisták tartják, akik az elmúlt években vendégeink voltak, jól ismerik Magyarországot. az előadások nemzetközi nyelvre lefordított szöveg-vázlatát megküldik részükre és azokat eszperantóról ők fordítják le oroszra, németre, franciára és más nyelvekre. a turisták a szabadtéri játékokon megtekintik majd a Bánk bán és a Hattyúk tava előadásait, ellátogatnak orgona-hangversenyekre, divatbemutatókra, kiállításokra, az Unnepi hetek sokfajta kulturális és sport-műsoraira. programjuk mindazonáltal nem lesz kötött. a különféle rendezvények között szabadon választhatnak. szállásukról viszonylag olcsó áron, korszerű kollégiumokban és a fizető vendég-szolgálat útján gondoskodnak. /mti/

..-

bb 18. három és fél-millió forint térítés a homokverés okozta károkért

vid/cs/mné-ju la

1968. június 21.

Szabolcs-szatmár megyét az idei tavaszon és nyár elején elkerülte az eső, a vele együtt a jég is. mindössze néhány járásban volt kisebb jégverés. annál jobban sújtotta a megyét az úgynevezett „szabolcsi eső”, vagyis a homokverés. noha az elmúlt években gyümölcsösök telepítésével és erdősítéssel a futóhomok nagy részét már megkötötték, még mindig vannak olyan területek, ahol a szélkavarta homok az alig kikelt zsenge növényeket kitéri vagy betemeti. ilyen kárt eddig 58 nyírségi tsz jelentett. a homokverés ezekben mintegy 6 000 holdon pusztított. az állami biztosító által eddig kifizetett kártérítés összeg elérte a 3,5 millió forintot. a felmérések és a kárbecslések még tartanak, s az előzetes számítások szerint a kártérítés teljes összege 5 millió forint körül lesz. a leginkább sújtott gégyényi ady tsz-ben a homokverés kártételéért kevés híján félmillió forint térítést kaptak. /mti/

..-

8.30/-s

ke 921

- 13 -

1012

bb 19. poliuretán habbal szigetelt vasuti kocsik és autóbuszok
a vid kz/gg-ju la 1968. június 21.

ujfajta hőszigetelési eljárást dolgozott ki a magyar vagon és gépgyár gyártásfejlesztési főosztálya, először a más személygépkocsikban alkalmazták. a kocsiszekrény belső felületét nem előre méretre darabolt műanyaghab lapokkal borították, hanem szórópisztolylyal hordták fel a poliuretán folyadékot és habosító anyagot, a felvitt poliuretán egy perc alatt habosodott, vastagsága többszörösére növekedett és nyomban meg is száradt. a gyorsaságon felül az új módszernek az a legfőbb előnye, hogy a poliuretán hab nem nedvszívó és éppen ezért nem kell a kocsiszekrény vastemezésnek belső felületét miniummal és színes festékekkel bevonni rozsdásodás ellen. ez egy-egy kocsinál kereken 200 kilogramm festék megtakarítását jelenti.

az új technológia felkeltette az ikarus karosszéria és járműgyár vezetőinek érdeklődését is. elsőként svédországba exportált autóbuszokat szigeteltettek poliuretán habbal a megrendelők teljes megalapozására. a kedvező tapasztalatok alapján az ikarus gyár újabb megbízásokat adott a magyar vagon és gépgyár műszaki komplex brigádjának. ezideig 16, exportra készült, jórészt a szovjetunióba szállított legújabb típusú autóbuszt szigeteltettek poliuretán habbal. a szigetelő habanyag felrakása egy-két ember munkájával mindössze három-négy óráig tart egy-egy kocsinál. a régi módszerrel ugyanez a munka három napot is igénybe vett. az együttműködés az ikarus gyárral nem ért véget. az év végéig további 12 autóbusz hőszigetelésére kerül sor. /mti/

--

bb 21. kisteljesítményű terményszárító berendezések is készülnek mosonmagyaróvárott

vid kz/gg-ju la

1968. június 21.

a mosonmagyaróvári mezőgazdasági gépgyár főleg a közepes nagyságú földterülettel rendelkező gazdaságok részére kisteljesítményű terményszárító berendezés gyártását kezdte meg. az első ilyen berendezést a szanyi dózsa termelőszövetkezetben szerelték fel. üzemeltetésére a gyár szakemberei ügyelnek fel, hogy a tapasztalt műszaki problémákat a helyszínen megoldhassák. a szálas zöldtakarmányok, valamint különböző takarmánygabonák szárítására, őrlésére illetve őrlés útján történő hasznosítására alkalmas berendezés híre már tuljutott győri megye határain. a tiszántulról és az ország más vidékeiről is sok termelőszövetkezet szakemberei látogatnak szanya, hogy megismerkedjenek az új szárító-berendezéssel. /mti/

--

8.45/szb ke

-14-

1012

bb 20. jubilálnak az állami gazdaságok - rizshántoló, pulykagyár, hibridkukorica üzem, lovasiskola szolnok megyében

b vid cs/mné-ju la

1968. június 21.

huszéves fennállásukat ünneplő szolnok megyei állami gazdaságok jubileumi számvetést készítettek, a nagykunsági, jássági és a tiszavidéki földek művelésére alakult gazdaságok két évtized alatt korszerű nagyüzemekké váltak. a tiszasülyi gazdaság közép-európa legnagyobb rizstermelő gazdaságává nőtt, kétezer hold vizigabona termését saját hántoló üzemében dolgozza fel értékesítésre. öntözött területe meghaladja a hétezer holdat. a szenttamási állami gazdaság vetésterületének egyharmadán hibridkukoricát termel, s itt hozták létre a megye egyetlen, korszerű hibridüzemét. az adottságokat kihasználva, a volt almásy kastélyt idegenforgalmi szállodának rendezték be és lovasiskolát létesítettek. számos kitűnő telivér lova nyert külföldi versenyeket. a területileg legnagyobb huszonhét ezer holdas középtiszai állami gazdaság hozta létre az alföld legkorszerűbb halnevelő kombinátját. a másfélezer holdas tórendszerhez külön vasútállomás, tárolóüzem is tartozik. szarvasmarha telepén 1100 kitűnő minőségű szarvasmarhát tenyésztenek, tiszaszentimrei üzemegységében most készül a nagy husgyár, amely évente nyolcvan vagon sertéshúst ad a népgazdaságnak.

a megye tizenhárom állami gazdasága sorában tekintélyes szerepet tölt be a palotási gazdaság. kocanevelő kombinátjából évente ötven vagon szárnyashus kerül feldolgozásra. csorbán a kiskörei vízlépcső megépülése után a gazdaság területe öntözhetővé válik, ehhez igazítják a takarmánytermesztést és az állattenyésztés fejlesztését is. francia-magyar közös vállalkozásban nagy pulykafarmot létesítenek, amelyhez a mezőturi és a nagykunsági gazdaság is társul. közös vállalkozásban ezres koca-telepet létesít a surjáni és a szenttamási állami gazdasággal. /mti/

--

bb 22. duvadirtás borsodban

a vid cs/mné-ju la

1968. június 21.

borsod megye 54 vadásztársaságának mintegy 700 000 holdas apróvadás területén nagy erővel fogtak hozzá a duvadirtáshoz. az utóbbi években különösen a hasznos apróvad fészkeit dézsmáló szarka és szürke varju szaporodott el a tiszamenti tájakon, a bodorg-közben, valamint megyasszó, szilpuszta és tiszaladány környékén.

/ folyt. köv. /

9.15/ju ke

1012

-15-

bb 22. duvadirtás... 1. folyt/-ju

további elszaporodásukat széleskörű irtóhadjárattal akadályozzák meg. a borsodi vadásztársaságok tagjai eddig több mint 10 000 szarka- és varjufészket semmisítettek meg és csaknem félszáz ezer felnőtt kártevő-madarat irtottak ki. a szendrő-cserhádi erdőségekben több mint 500 szajkót kaptak puszkavégre. /mti/

..

bb 24. ,, giccs adó,,

vid kz/gg-ju la

1968. június 21.

a gazdaságirányítás új rendjének bevezetését megelőző széleskörű vitában sokan adtak hangot olyan aggodalomnak, hogy a gazdaságosság előtérbe kerülése kulturális szempontból bizonyos veszélyeket rejt magában. az illetékes párt és állami vezetők ezzel kapcsolatos megnyilatkozásaikban hangsúlyozták, megvan a lehetősége az igazi kulturális művészeti értékek védelmének, előtérbe helyezésének. a probléma egyik apró, de érdekes megnyilvánulásaként az iparművészeti tanács és a hollóházai porcelángyár korábban általa zsűrizett és engedélyezett termékei közül 53-ra ,, kulturális járadékot,, mint az üzemben módják, ,, giccs adót,, állapított meg. ennek megfelelően a következőkben a ludas-matyí, a csárdáskirálynő, a kis primás, az uszó-lány, a papagáj-pár és több más figura ára 20-30 százalékkal emelkedett.

felmerült az a probléma, hogy a kulturális járadékot ki-vel fizetessék meg. a kereskedelem tiltakozott az ellen, hogy a fogyasztókra hárítsák. a harmadik negyedévre már kerekén kétmillió forint értékűvel kevesebbet is rendelt a kulturális járadékkal megterhelt porcelán-figurákból. a járadékot az üzem nyereségéből sem tudja fedezni, mert akkor deficitessé válna. végül is nem volt más választása, mint hogy a harmadik negyedévtől megszünteti az említett figurák gyártását, s helyette használati cikkeket, moka, teás és porcelán étkészleteket készít és ad a piacra. /mti/

..

9.25/szb ke

-16-

1012

bb 23. az aszálykárok ellensúlyozására minden eddiginél több tarlóvetés

b vid cs/mné-ju la

1968. június 21.

a baranyai gazdaságok az idei nyáron rekordnagyságu területen vetnek tarlónövényeket, hogy ellensúlyozzák az aszály okozta takarmányvesztéseket. ezen a vidéken, a téli-tavaszi szárazság miatt a szokottnál 25 százalékkal kevesebb szalastakarmányt takarítottak be a szántóföldekről és a rétekről. a bő takarmánytermő esztendőben a gazdaságok kevésbé törődtek a másodvetésekkel és a gabonatarlók alig tíz százalékát hasznosították. az idén még az aratás megkezdése előtt módosították a szakemberek a tarlóvetési terveket: a legtöbb helyen megkésztették az előirányzatot. a siklósi magyar-bolgár-testvériség tsz-ben például hétszáz holdra emelték fel a tarlóvetési tervet, ami fele az egész gabonaterületnek. a kilátások szerint a megye tarlóinak egyharmadát, vagyis körülbelül ötvenezer holdat vetnek be rövidtenyészidejű növényekkel. ilyen nagy területű másodvetésre még nem volt példa baranyában. főleg a szárazságtűrő napraforgóval, valamint kölessel és moharral hasznosítják majd a felszántott tarlókat. a vetések számára különösen kedvező körülmény, hogy a szokottnál tíz nappal előbb kezdődött meg az aratás, tehát korábban földbe kerül a mag és így hosszabb lesz a növények tenyészideje. a gazdaságok ösztönző célpremiákat tűztek ki a szántó és vető traktorosok számára. a szakemberek arra számítanak, hogy a tarlóvetések révén egyensúlyba kerül a tavaszi hónapokban ,, megbillent,, takarmánymérleg, s kiegészülnek a megcsappant széna- és silókészletek. /mti/

..

bb 25. dunántul legmagasabb toronyháza

a vid kz/gg-ju la

1968. június 21.

honvédségi műszaki alakulatok közreműködésével megkezdték veszprémben a fő utca egyik szárnyán levő épületek lebontását. kisebb robbantásokkal és gépi berendezésekkel gyorsítják a nagyszabású munkát. a régi épületek szanálása ebben a városrészben csaknem 500 lakót érint. a lebontott háztól néhány száz méternyire - körvonalaiiban - már kezd kibontakozni az új városnegyed, a cserhát lakótelep. eddig három új lakóházba költöztek be a már korábban lebontott házak lakói, tulajdonosai. ugyanitt épült fel veszprém új gimnáziuma, amelyben szeptemberben kezdődik meg a tanítás. az új lakótelepet és a hozzácsatlakozó fő utca egyik szárnyát néhány kimagasló toronyház mellett többnyire négyemeletes épületekből alakítják ki.

/ folyt. köv./
9.30/ju 9.15

-17-

si

1012

bb 25. dunántul legmagasabb... 1. folyt./-ju

a kossuth utca közepén épül 90 millió forintos költséggel a dunántul legmagasabb épülete. husz emeletén 130 lakást képeznek ki. a toronyházhoz egy modern, lapostetős szolgáltató ház csatlakozik majd. ez köti össze a fő utcát a rák-óczi téren részben már kialakított új városközponttal. módosítják a városon átvezető 8-as számú főutvonal nyomvonalát is. az új városrész egyik érdekes színpontja lesz a 170 méter kiterjedésű „hosszsház”, 116 lakással. /mti/

..-

bb 26. kivételes kártalanítás

b vid kz/gg-ju la

1968. június 21.

a szegedi szénhidrogén medencében a legtöbb olajkutat a felszabadulás termelészövetkezet földjein furták, s itt alakították ki a legtöbb olajgyűjtő tanállomást is. a szénhidrogén medence feltárásával kapcsolatban a nagyalföldi kőolaj és földgáztermelő vállalat együttesen 317 katasztrális holdat akar kisajátítani a közös gazdaság földjeiből. ez gyakorlatilag azt jelenti, hogy a kialakult nagyüzemi távlakat a beékelődött ipari létesítmények miatt fel kell aprózni. a közös gazdaságnak évenként mintegy ötmillió forint jövedelemkiesése származik ebből. ahhoz, hogy a kisajátítás ellenére a termelészövetkezet a régi jövedelemszintet tartani tudja, nagyösszegű beruházásokkal egész termelési strukturáját át kell alakítani. elsősorban is az állattenyésztési telepet akarják bővíteni, s ugyanakkor a kertészetben huszezer négyzetméter üveghortáriumot akarnak kialakítani.

a szeged városi tanács végrehajtó bizottsága megtárgyalta és indokoltnak találta a termelészövetkezet ezzel kapcsolatban előterjesztett kérelmét. ezért a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztériumhoz fordult a végrehajtó bizottság azzal a javaslattal, hogy a felszabadulás termelészövetkezetet részesítsék kivételes kártalanításban, amelyre az érvényben levő rendeletek lehetőséget adnak. a javasolt kártalanítási összeg olyan mérvű, amely fedezi a termelészövetkezet tervezett beruházásait, s ezáltal a kisajátítás nem okoz jövedelemcsökkenést a közös gazdaságokban. /mti/

..-

9.40/ju 10.00

le 10.20

-18-

bb 27. elhunyt mogány rezső,

lk-ju hk

1968. június 21.

a párt- és a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, bucsuztatása június 27-én 15 órakor lesz a farkasréti temetőben.

11. kerületi pártbizottság.

/mti/

..-

bb 29. a lottó e heti nyerőszámai

lk-ju hk

1968. június 21.

a sportfogadási és lottó igazgatóság tájékoztatása szerint sopronban az ady endre művelődési házban megtartott 25. heti lottó sorsoláson a következő számokat húzták ki:

3, 9, 14, 73, 86.

/mti/

..-

bb 28. nivódij a spartacusért és a nabuccóért

t ol/lk-ju hk

1968. június 21.

a művelődésügyi minisztérium nivódijban részesítette az operaház e szezonban bemutatott két utolsó produkcióját: hacsturján: spartacus és verdi: nabucco című művének előadását. a jutalmakat pénteken az operaház székely bertalan termében nyújtotta át lukács miklós igazgató. az átadásnál jelen volt orbán lászló, a művelődésügyi miniszter első helyettese is.

ez alkalommal a spartacus előadásnak nemcsak a szólistátit és művészeti vezetőit részesítették jutalomban, hanem a ballettkar részt vevő minden tagját és a színpadra beosztott műszaki dolgozókat is.

a díjkiosztás után orbán lászló szólt a jutalmazottakhoz.

/mti/

..-

10.58/-s 11.00

le 12.00

- 19 -

bb 30. az ndk miniszterelnökhelyettese budapesten

gg-ju 1e hk

1968. június 21.

dr. timár mátyásnak a minisztertanács elnökhelyettesének meghívására wolfgang rauchfuss, az ndk minisztertanácsának elnökhelyettese vezetésével csütörtökön este hivatalos tárgyalásra delegáció érkezett budapestre.

a küldöttség fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent dr. timár mátyás, dr. hetényi istván, az országos tervhivatal elnökhelyettese, forgács egon, a külügyminisztérium osztályvezetője. jelen volt dr. herbert plaschke, az ndk magyarországi nagykövete.

a delegáció vezetőjét pénteken délelőtt fogadta fock jeno, a minisztertanács elnöke. a fogadáson jelen volt dr. timár mátyás, és dr. herbert plaschke.

dr. timár mátyás és wolfgang rauchfuss vezetésével pénteken megkezdődtek a két delegáció megbeszélései. /mt1/

-. -

bb 32. pénteken elutazott dachauba

k vt/tm-ju sr hk

1968. június 21.

a magyar partizán szövetség és a náciizmus üldözöttei bizottságának küldöttsége. a delegáció részt vesz a június 22-én és 23-án megrendezésre kerülő nagygyűlésen, amelyet az európai volt ellenálló harcosok és a náciizmus üldözöttei az új fasizmus ellen, európa biztonságáért, és a népek barátságáért tartanak. /mt1/

-. -

11.15/ju

ll

-20-

13°

bb 31. kiosztották az v. országos műszaki filmszemle díjait

t tz/j/-s hk

1968. június 21.

június 12-21. között rendezte meg a technika házában az v. országos műszaki filmszemlét az omfb és az optikai, akusztikai és, filmtechnikai egyesület. ezekben a napokban a teljes 1967. évi termést, összesen 107 filmet mutattak be a műszaki és filmszakembereknek.

a „vetélkedő” eredményét pénteken délelőtt hirdették ki. a 13 tagú zsűri döntése alapján kolos richárd professzor, az omfb és a mtesz alelnöke nyújtotta át a díjakat.

első díjat kapott az alapfokú oktatófilmek kategóriájában a közlekedési filmstudio „gépkocsi kormányműve”, valamint a mafilm „ábrázolás metszetekkel”, című alkotása, a középfokú oktatófilmek csoportjában pedig a mafilm „a varrás körül-ményeinek helyes megválasztása”, és a „polarizáció a szigetelőanyagokban”, című filmjei. ugyancsak első díjat ítélte a zsűri a propagandafilmelek közül a mafilm „precíziós öntöde”, és a közlekedési filmstudio „vizsga”, című filmjének, a népszerű tudományos filmek csoportjában a mafilm „szikrák és forgácsok”, című alkotásának, végül a tájékoztató filmek kategóriájában a mafilm „új rendszerű fénymásolóanyagok”, című filmjének. /mt1/

-. -

bb 35. megnyiták az „iskolaüdülők”, heves megyében

vid/kz/gg/-s hk

1968. június 21.

megnyiták az iskolaüdülők az uttörő táborozások egyik központjában, heves megyében. az idei nyáron mintegy 30.000 fiatalt várnak és helyeznek el a vidéken. a legforgalmasabb kirándulóhelyeken több mint ötven tantermet rendeztek be ilyen célból kényelmes szálláshellyé. a táborozók az iskola napközi otthonát is igénybe vehetik. olcsó és megfelelő étkezési lehetőséghez jutnak ily módon. csak az egről iskolákban és kollégiumokban berendezett idényjellegű gyermeküdülőkben több mint ötezren nyaralhatnak, táborozhatnak az idén. /mt1/

-. -

12.15/-s 12°20

ll

- 21 -

13°

bb 33. posta- és bélyegtörténeti kiállítás balatonszemesen

vid kz/gg-ju hk

1968. június 21.

posta- és bélyegtörténeti kiállítás nyílt pénteken balatonszemesen. a kiállításon az elmúlt száz év válogatott magyar bélyegeit, bélyeg-tervrajzait, bélyegnyomó eszközeit mutatják be. /mti/

--

bb 34. főszezon hajómenetrend a balatonon

vid kz/gg-ju hk

1968. június 21.

június 23-án - vasárnap - életbelép a főszezon hajómenetrend a balatonon. ettől az időtől kezdve minden vízijármű - összesen 32 - részt vesz a forgalomban. egy fordulóval ötezer személyt szállítanak, de ha a forgalom zavartalansága úgy kívánja, mentesítő járatokat is indít a mahart. /mti/

--

bb 36. elkészült az olimpikonok tréningruhája

vid kz/gg-ju hk

1968. június 21.

elkészült a mosonmagyaróvári kötöttárugyárban olimpikonjaink tréningruhája. a 700 tréningruha hőszigetített kelméből készült, formatartó és a mosást is jobban bírja mind az eddig ismertek. a mintapéldányokat már korábban iharos sándor sportiskolájának adták át „nyuzáspróbára”. az egykori kitűnő futó szerint nagyon jól beváltak. a tréningruhákat pénteken vették át a mosonmagyaróvári gyártól a megrendelők, s rövidesen megkapják a mexikóba utazó sportküldöttség tagjai is. /mti/

--

12.15/ju

-22-

13

bb 38. időjárásjelentés

lk-ju

1968. június 21.

a meteorológiai intézet jelenti 1968. június 21-én pénteken 12 óra 15 perckor:

hűvös idő

az óceánról tovább folytatódik a hűvösebb és nedvesebb levegő áramlása szárazföldünk középső részei fölé. ennek következtében kelet-európa kivételével változékony, esős, helyenként zivataros időjárás uralkodik. a skandináv-félszigeten hűvös az idő. a hőmérséklet napi csúcserőke 6-10 fokkal alacsonyabb az évszaknak megfelelő átlagnál. a rendkívül meleg időjárási zóna kissé keletebbre tolódott és már csak keskeny sávban Lettországtól Kárpátukrajnán keresztül Jugoszláviáig húzódott, ezeken a területeken 30-33 fokos maximumok alakultak ki. hazánkban csütörtökön bonyolult volt az időjárási helyzet. általában a déli óráktól kezdve sokfelé zápor, zivatar keletkezett, sőt egy-két helyről jégesőt is jelentettek. a lehullott eső mennyisége szélsőséges eloszlásban általában csapadéknyom és 15 milliméter között váltakozott, de felhőszakadásból kőszegen 33, és a vas megyei gasztonyban 35 millimétert mértek. a hőmérséklet napközben 25-30 fokig emelkedett.

ma hajnalra 11-17 fokig hűlt le a levegő. délelőtt változóan felhős idő volt. északon és nyugaton néhány helyen esett az eső. a hőmérséklet 11 órakor nyugaton csak 11-20, máshol 20-26 fok között váltakozott. budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 22,6 fok volt, 2,5 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 22 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 758 milliméter, alig változik.

a balaton vizének hőmérséklete siófoknál 12 órakor 23 fok volt.

várható időjárás szombat estig: pénteken erősen felhős idő, keletre is áttérjedő esőkkel, zivatarokkal. szombaton nyugat felől felszakadozó felhőzet, már kevesebb helyen esővel. élénk, elsősorban a dunántulon erős nyugati, északnyugati szél. hűvös idő. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 9-14, legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 19-24 fok között.

a duna vízállása budapestnél 284 centiméter /mti/

--

12.40/ju

-23-

13

bb 37. a június 30-a előtt értékesített kenyérgabonáért is jár a fölemelt ár

i jf/gk-ju ie hk

1968. június 21.

egy tavaly megjelent rendelet alapján 1968. július 1-től a buza mázsánkénti felvásárlási árát 267 forintról 295-re, a rozsét pedig 245-ről 267 forintra emelték. tekintettel arra, hogy a szárazság miatt az idén mintegy két héttel előbb kezdődik az aratás, a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztérium az országos anyag és árhivattalal egyetértésben úgy rendelkezett, hogy a gabona tröszt június 30-a előtt értékesített új kenyérgabonáért is a felemelt árakat fizesse. /mti/

abb 39. klinika és üzem szocialista szerződése - ,, csendes szoba,, a szegedi textilművekben

b vid kz/gg-ju hk

1968. június 21.

tudományos és egészségvédelmi célokat egyaránt szolgáló szocialista szerződést kötött a szegedi orvostudományi egyetem fül-, orr- gége klinikája a pamutnyomóipari vállalat szegedi gyárával. a klinika speciális hallásvizsgálórendelőt - ugynevezett ,, csendes szobát,, - rendezett be az üzem orvosi rendelőjében. a zajmentes, kettős fallal zárt, ,, csendes szobában,, a jövőben rendszeresen ismétlődő időszakokban megvizsgálják a gyár valamennyi dolgozóját. az új munkásokat a felvételkor ebben a különleges rendelőbe irányítják. a klinika dolgozói már korábban is végeztek hallás szűrővizsgálatokat a város szövőüzemeiben. azt tapasztalták azonban, hogy a klinikára berendelt személyek 60 százaléka nem ment el a részletes vizsgálatokra. sokakat az utaztatás és a várakozás riasztott el ettől. az üzemi rendelésen való megjelenés azonban most már nem okoz senkinek nagyobb fáradságot. a textilművekben történő hallásvizsgálatoknak az is előnye, hogy az orvosok közvetlen kapcsolatba kerülnek a zajártalmak elleni védekezés szükségességéről. tanácsokat adnak még arra is, hogy a gépek között töltött napi munka után lehetőleg pihentessék az emberek hallásszerveiket és szabadidejüket igyekezzenek csendes körülmények között eltölteni. a munkásvédelemnek ez a területe az egészségügyiek és a műszakiak szoros együttműködését is feltételezi. a rendelő tevékenysége csak úgy lesz eredményes, ha a munkahelyi zajokat a lehetőségekhez mérten fokozatosan csökkentik. a klinika munkatársai ehhez is segítséget nyújtanak. /mti/

13.05/ju 1398

-24-

bb 40. újabb 40 kilométeres ,, jégcsapás,, baranyában

b vid cs/mné-ju hk

1968. június 21.

rendkívül jeges nyár köszöntött idén baranyára: négy héten belül immár nyolcadszor verte el a jég a megye különböző tájait. a mecsek-vidéke különben is az ország leginkább jégveszélyes körzetei közé tartozik, az idei időjárás pedig - a jelek szerint - túl tesz minden korábbi ,, jégkorszakon,, a drávamenti síkság szinte vonzza a szomszédos horvátország felett kialakuló jégfelhőket, amelyek branya felett ,, oldják ki, pusztító területet.

ez történt a legutóbbi, különösen súlyos jégverés alkalmával is, amely csütörtökön söpört végig baranyán. a drávától a szederkényi domvonulatig terjedő 40 km hosszú jégcsapás az érépce,- ápra- és buzatáblákat csépette végig, de károkat okozott szőlőkben, valamint a kertészeti és kapásnövényekben. kémesen például a szedésre váró primőr-paprikát pusztította el. a jégeső - az ideglenes felmérések szerint - legalább tucatnyi termelőszövetkezetnek és állami gazdaságnak okozott kárt. az eddigi nyolc jégverés baranya megye valamennyi tájegységét végigpusztította. összesen 75 mezőgazdasági nagyüzemet ért a természeti csapás. az állami biztosító szakemberei hetek óta állandóan megfeszített erővel folytatják a kárrendezést. mindenek előtt a gabona és egyéb betakarításra váró növényekben végzik el a kárbecslést, hogy megkezdhessék a betakarítást.

a sűrűn és nagy intenzitással jelentkező jégverések láttán baranya megye illetékes szakemberei javasolták: telepítsék erre a vidékre a kísérletképpen hazánkban is hamarosan megvalósuló jégelhárítási rendszert. /mti/

bb 41. megvalósult a könnyűipar egyik legnagyobb tranzakciós beruházása

b vid kz/gg-ju hk

1968. június 21.

a hódmezővásárhelyi divat- kötöttárugyárban megvalósult a hazai könnyűipar egyik legnagyobb- több mint 51 millió forint értékű - tranzakciós beruházása. a hungatotex külkereskedelmi vállalat által rendelkezésre bocsátott devizából a vállalat több, korszerű nagyteljesítményű gépet vásárolt, s ennek ellenében évente több mint félmillió divatos férfi- és női pulóvert, kardigánt ad át a külkereskedelmi vállalatnak. / folyt. köv./

13.55/ju 1405

-25-

bb 41. / megvalósult a ... 1. folyt/-ju

az új gépekkel olyan cikkeket gyártanak, amelyek igen keresettek a világpiacra. ilyenek például az ugynevezett durva síkhurkolt gyapjú kötőtholmik. ezeket a tranzakció keretében vásárolt angol gyártmányú kötőgép-óriásokkal gyártják. az elektronikus „ aggyal „ vezérelt gépek mindegyike 18 puloveret köt egyszerre emberi beavatkozás, lyukkártyán megadott formák szerint. ugyancsak a nagyszabású tranzakció eredményeként kerültek a gyárba azok a svájci síkkötő gépek is, amelyek egyszerre négyszínű kötőmintaival díszítik a pulovereket. az olasz gyártmányú vasalógépekkel 180 fokon simítják, alakítják a poliészter-selyem anyagból kötött pulovereket. ilyen különlegességet, megfelelő vasalógép hiányában, eddig nem készítettek. az új gépek szerelése befejeződött. termékeiket negyven országba exportálja a hungarotex. /mti/

..-

bb 42. szerelik a diósgyőri új elektroacélmű üzemcsarnokát

a vid kz/gg-ju hk

1968. június 21.

fontos szakaszához érkezett a lenin kohászati művek új elektroacélművének építése: a ganz-mávas szakemberei megkezdték az üzemcsarnok vasszerkezeti elemeinek szerelését. a mintegy 5000 négyzetméter alapterületű csarnok megépítéséhez, a korábban az erzsébet hídnál használt 70 méter magas toronydaru segítségével, több mint 2000 tonna vasszerkezetet emelnek a helyére, illetve használnak fel. ezzel egyidejűleg hozzáfogtak a kemence-pódium szereléséhez is. az üzemcsarnokban, amelyben a dolgozók egészségvédelmére, a levegő szennyezettségének megakadályozására füstgáz-elszívó berendezést is építenek, egy 50 tonna kapacitású szovjet gyártmányú modern, ivfényes kemencét helyeznek majd üzembe. az acél zárványosságának, gáz-tartalmának minimumra csökkentésére ugynevezett vákuum-berendezést iktatnak be. a 325 millió forintos beruházással készülő új üzemben, amely jövőre kezd meg működését, évente mintegy 80.000 tonna finom ötvözött acélt gyártanak majd. ez elsősorban is a járműipar jóminőségű alapanyagával történő ellátása szempontjából nagy jelentőségű. /mti/

..-

14.10/ju

Vnélkül 14.10/14.10

-26-

bb 43. növényvédelmi kiállítás nyíregyházán

a vid/cs/mné/-s hk

1968. június 21.

növényvédelmi kiállítás nyílt pénteken nyíregyházán, a megyei művelődési központ nagytermében. a kiállításon bemutatják a hazánkban és külföldön előállított növényvédőszer nagy részét, s az érdeklődők egyúttal megismerkedhetnek a vegyszerek hatásával, a felhasználási módszerekkel, a növényvédelmi munkák egészségügyi előírásaival. ugyanezt a célt szolgálták a helyszíni szakfilm bemutatók is. a kiállítás három napig lesz nyitva. a szakemberek közöttük, hogy a hazai és külföldi növényvédőszerből jelenleg mintegy 200 féle van forgalomban. szabolcs megyében idén kerekén 60 millió forint értékű vegyszert adtak át a termelőüzemeknek, amely a multévi felhasználást is meghaladja. az ellátásra jellemző, hogy mind mennyiségben, mind választékban teljesen ki tudják elégíteni az igényeket. /mti/

..-

bb 44. véget ért az állatkerti biológiai vetélkedő

1 tz/gk/-s ie hk

1968. június 21.

harminchat vasárnapon át mérte össze tudását az ideai állatkerti biológiai vetélkedőn 67 fővárosi általános és középiskola 2250 tanulója, amíg kialakult a döntő 360 főnyi mezőnye. ez utóbbiak júniusban folytatták a versengést, s most elkészült a legjobbak pontos helyezési rendje.

az általános iskolák hatodik osztályos tanulói közül ferenc sándor, a xiv. újvidék téri, a hetedikesei közül pénzes tamás, a xi. sopron uti, a nyolcadikosok közül lászló-bencsik ábel, a xiv., újvidék téri iskola tanulója került az első helyre. az első gimnazisták versenyét adorján ákos, a rákóczi, a másodikosokét podani jános, a lászló, a harmadikosokét nádasy györgy, a rákóczi, a negyedikeseikét pedig ujhelyi rita, a rákóczi gimnázium tanulója nyerte.

a legjobb biológia- szakos általános iskola vándorzászlaját a ii., lajos utca 1-3. szám alatti iskola nyerte el most másodizben, míg a gimnáziumok vándorzászlajának - harmadik győzelmével - végleges tulajdonosa lett a ii. rákóczi ferenc gimnázium. /mti/

..-

14.25/ju 14.10

14.10/14.10

-27-

bb 46. munkásvédelmi kiállítás ózdon

vid kz/gg szb hk

1968 június 21.

„a dolgozó ember védelmében,„ címmel munkásvédelmi kiállítás nyílt pénteken az ózdi kohászati üzemek Liszt Ferenc művelődési házában. a különböző munkahelyeken célszerűen alkalmazható különleges munkavédelmi védőfelszereléseket, s azok felhasználási módját mutatja be, egyben tájékoztatást ad a gyár dolgozóinak a munkásvédelem helyzetéről. a tíz napig tartó kiállításon a szot munkavédelmi tudományos kutató intézetének munkatársai szakelőadásokat tartanak. /mti/

bb 47. aludttej cserépbögrében - megnyílt a kakas csárdá

a vid-kz/gg szb hk

1968. június 21.

a csehszlovák határtól miskolcon át budapestre vezető úton mentén - forró közsgben - megnyílt a helyi termelészövetkezet „kakas csárdája,„ a csárdát egy xviii. századi vendégfogadó épületében rendezték be. a hagyomány szerint boltíves szobájában szállt meg sándor orosz cár, amikor a bécsi kongresszusra utazott. a kakas csárdában a termelészövetkezet saját termelvényeit árusítja. nevezetessége, hogy évszázados pincében hűtött aludttejet szolgáltatnak fel cserépbögrében. az ételek nagyobb részét csirkehusból készítik. még ebben az idegenforgalmi idényben megnyitják ugyanezen az útvonalon a szikszói autós csárdát is. a bethánia-kert évszázados gesztenyefái között kap helyet korszerű épülete. gépesített konyhája 150 férőhelyes éttermet lát el. /mti/

bb 48. a szolnoki épületelemgyár első létesítményei

vid kz/gg szb hk

1968. június 21.

szolnokon mintegy háromszázmillió forintos beruházással épül az alföld legnagyobb épületelemgyára. a kisz védnökséggel épülő hatalmas gyárkombinát első létesítményeinek átadását megkezdte az évm szolnok megyei állami építőipari vállalat. elsőnek a munkásöltözőket, a fürdőt és az irodaépületeket adták át. csaknem teljesen elkészült a készanyagok tárolója és a csőgyártó üzem épületei. az utóbbi a gépek beszerelése után júliusban már meg is kezdte a termelést. /mti/

14.35/ju 14.50

15.15/14.50

-28-

bb 49. 102 000 méter öntözőcső és 200 belvízvédelmi szivattyú az öntözőtelepeknek - a mém és az országos vízügyi hivatal felhívása

1 jf/j/-s 1e

1968. június 21.

az elmúlt év nyara óta tartó rendkívüli szárazság miatt nagy mértékben fokozódott a meglévő öntözőtelepek kihasználása és megnőtt a kereslet a vízemelő gépek és az esőztető berendezések iránt. a rendkívüli helyzetben a mém és az országos vízügyi hivatal együttes felhívást és tájékoztatást adott ki, amelyben jelzik, hogy egész sor intézkedést tettek a zavartalan munka biztosítására. ezek eredményeként például az illetékes vállalatok soron kívül elvégzik majd a szivattyúk, gépek generáljavítását, és az agrotársulatok soron kívül megújítják a 102 000 méternyi esőztetőcsövet hozott, illetve hoz forgalomba. a belvízvédelmi gépeket is az igénylő mezőgazdasági üzemek rendelkezésére bocsátották. felhívták az öntöző gazdaságokat, hogy a tulajdonukban levő gépparkot a lehető legjobban használják ki a csapadékhiány ellensúlyozására.

x x x

az mti hirmagyarázója írja :

normális időjárás esetén április 15-től szeptember 15-ig tart az öntözési főszezon, idén azonban a rendkívüli szárazság miatt sok helyen már március elején kivonultak a szivattyúkkal és gépekkel a folyópartokra. országosan 3-4 héttel hamarabb kezdtek meg az öntözést, és ebből adódik, hogy ugyanennyivel előbb érkezik el a gépek sebességes főjavításának ideje. a vízemelő gépek általában 800-1500 üzemóra után kapnak generáljavítást, tehát idén július végén, még az öntözési főszezonban kerül majd sor a felújításokra. a mém és az ovh felhívása részben ezen igyekszik segíteni : az érdekelt vállalatok gyors javításra készülnek fel, lehetőség szerint minden más munkát félretesznek majd, hogy mielőbb visszaküldhessék a telepekre a rendbehozott gépeket.

Lényeges segítség az is, hogy a belvízvédelmi /tehát eredetileg más célra szánt / berendezéseket is az igénylő gazdaságok rendelkezésére bocsátották. arról van szó, hogy országosan másodpercenként 200 köbméter vizet tudnak kiemelni a folyókból, és ezt a mennyiséget a csatornába továbbítják. nem mindenhol van azonban elegendő gép arra, hogy a csatornákból a földekre pumpálják a mesterséges csapadékot. erre a célra 200, egyenként 30-200 liter/másodperc teljesítményű belvízvédelmi gépet állítottak be pótlásként, és ilymódon másodpercenként további 14-15 köbméternyi vízhez juttatták a szomszédos földeket.

/folyt.köv./

14.45/szb 15.00

15.15/15.00

-29-

bb 49./ 102 000 méter öntözőcső.. 1. folyt./-s

a gépekkel együtt a kijelölt területre költözött a 150 főnyi kezelőszemélyzet is, akiknek idén nem az a feladata, hogy a földekről eltávolítsák az összegyűlt vizet, hanem éppen fordítva, vízzel öntsék fel a hőségtől szenvedő növényeket.

a felhívás alapján több üzemben meggyorsították az öntözőberendezések és a hozzájuk tartozó szerelvények gyártását. a kooperáló gyárak az anyagi ösztönzés hatására rekordidő alatt szállították le a felhívásban említett 102 000 méter öntözőcsövet./mti/

bb 45. elindultak az alföldi gyümölcs-expresszek

b vid/cs/mné/-s hk

1968. június 21.

a máv szegedi igazgatósága, a péntekre virradó éjszaka indította útjára az első gyümölcs-expresszt, amely 40 vagon szatymazi őszibarackot és más délalföldi gyümölcsöt rekordidő alatt röptetett a fővárosba. az egész gyümölcsidevényben rendszeresítik ezt a gyorstehernél is fürgébb járatot. a diesel-mozdonyos vonatot a mék kiskundorozsmai tranzit-telepén állítják össze, amely aztán 80 kilométeres sebességgel viszi a friss árut budapestre s közben csupán kecskeméten áll meg, esetleges újabb gyümölcsös vagonok hozzacsatolása végett. hajnali kettő körül már megkezdhetik a kirakodást a nagyvásártelepen. a szatymazi őszibarackos vagonokat eddig szegedre irányították, majd órákkal később indították terhervonattal s így csak reggel érkeztek meg a fővárosba. az expressz kocsiába még este is lehet árut berakni, így egyes gyümölcsszállítmányok fél nappal hamarabb jutnak rendeltetési helyükre; a fogyasztók a lehető legfrissebben kapják az árut, a romlási veszteség pedig teljesen megszűnik, ugyanezzel az expresszrel továbbítják dél-alföldről az exportgyümölcssel rakott hűtővagonokat is. így már hajnalban csatlakoztathatók a ferencvárosi rendezőn valamennyi irányban a nemzetközi gyors-teher vonatokhoz./mti/

15.00/ju

el 15.15/ku

-30-

bb 50. kétszáznyolcvan nagyteljesítményű gép a győr megyei rovarinvázió ellen

a vid cs/mné-ju hk

1968. június 21.

a győr megyei növényvédőállomás fénycsapdái már előre jelezték, hogy a szokatlanul meleg, száraz időjárásban a növényi kártevők fokozott megjelenésére kell számítani. a jelzés alapján a termelőszövetkezetek növényvédő brigádjai 280 nagyteljesítményű porozógéppel készültek fel a védekezésre. az utóbbi napokban minden eddiginél nagyobb tömegben jelentek meg a kártevők. különösen a bagolypille lárvája, a mocskos pajor szaporodott el a kukorica- és a répa földeken. ugyancsak erősiburgonyabogár fertőzés és nagy területeken megjelent a répalevél tetű is. pénteken már a megye minden növényvédő gépét munkába állítottak, hogy a lehető legkisebbre csökkentsék a rovarok kártételét. az agroker megyei központja gondoskodott arról, hogy a fogytán levő hatásos vegyszereket gyorsan pótolják./mti/

bb 51. súlyos közlekedési balesetek, az áldozatok között ismét egy gyermek

1 fe/gk-ju sr hk

1968. június 21.

a xx. kerületben a nagykörösi úton az 54/a jelzésű autóbusz halálra gázolta szikszai zsigmond 11 éves diákot. szabálytalan helyen ment át az uttesten a vii. kerületben a rákóczi úton kétal jános 55 éves fürdőmester és egy taxi elütötte. a mentők súlyos sérüléssel szállították kórházba. a xiii. kerületben a váci út és a szekszárdi utca kereszteződésében egy személygépkocsi elütötte benák józsef 67 éves nyugdíjast, aki súlyosan megsérült. nem adta meg az elsőbbséget a kijelölt gyalogátkelőhelyen tehergépkocsival bogár géza 29 éves gépkocsivezető, és a xii. kerületi alkotás utcában elütötte gáspár józsefné 57 éves budapesti takarítónőt. az asszonyt a mentők súlyos sérüléssel szállították kórházba, a gépkocsivezető ellen pedig eljárás indult./mti/

15.05/ku

ku 15.25/ku

- 31 -

bb 52. szegeden, a dorozsmai uti építkezésnél,

i fe/gk-ju sr

1968. június 21.

a földkotró gép kötele elszakadt és az erőgép géme ráesett az ott dolgozó szekeres ferenc 41 éves csoportvezető, szegedi lakosra. szekeres ferenc súlyos sérüléseibe a mentőkocsiban belehalt. a baleset ügyében a felelősség megállapítására a rendőrség szakértők bevonásával folytatja a vizsgálatot. /mti/

bb 53. martin lajos 30 éves máv kocsifékező,

k fe/gk-ju sr hk

1968. június 21.

ötvöskőnyi lakos a fonyódi vasútállomáson szerelvényeket kapcsolt össze. a szerencsétlen ember az ütközők közé szorult, s olyan súlyosan megsérült, hogy a mentőkocsiban meghalt. /mti/

bb 54. a szamosba fulladt

k fe/gk-ju sr hk

1968. június 21.

cégénydányád község határában talpas jános 9 éves rápolti iskolai tanuló. /mti/

bb. 56. megkezdődött a kajszii-export

a vid-cs/fné/gy/hk

1968. június 21.

bács-kiskun megye óriás gyümölcsöseiben meggyorsult a csont-héjasok érése. kiskörös környékén vagonszámra szedik a meggyet, a kecskeméti kajszii ültetvényekben pedig a korai sárgabarackot. pénteken megkezdtek a kajszii exportálását is: az első rakományt csehszlovákiába küldték. a baráti országokon kívül nyugat-európába is számottevő mennyiséget szállítanak a kedvelt gyümölcsből. előreláthatólag ez évben nyolc országba jut el a bács megyei aromás kajszii. a kereskedelmi szakemberek gyors éréstől tartanak, ezért sürgetik a szedést. az exportra szánt árut félérett állapotban szedik, hogy a távoli országokba is veszteség nélkül szállíthassák. a hamarosan beköszöntő csucs-idejére a szárazabb husu, kései rózsabarack beérésével is számolnak, amikor naponta 40-50 vagon áru érkezik majd a mék átvevő telepeire. /mti/

Handwritten signature

bb. 57. elektroda a bányászokon - rádióbiotelemetriás munkalélektani vizsgálatok kezdődtek

b vid kz/tné/lt hk

1968. június 21.

két évi eredményes kísérletezés után üzemi-szintű munkalélektani vizsgálat-sorozat kezdődött pénteken a mecseki szénbányák komlói kossuth bányájában. a sikondaai bányász éjjeli szanatórium orvosi munkaközössége rádióbiotelemetriás ultrarövidhullámu adó-vevő készülék alkalmazásával olyan méréseket végez a föld alatt dolgozó embereken, amelyek segítségével többek között választ kapnak arra, hogy a különböző munkahelyi körülmények mekkora és milyen jellegű megterhelést rónak az emberekre. a vizsgálatba vont bányászok testére kis méretű elektrodákat szerelnek oly módon, hogy mozgásukat, munkavégzésüket ne zavarja. az elektrodák impulzusait tranzisztoros rádiókészülék sugározza ki. a jelek többek között információkat adnak a szív működés gyorsaságáról, a percenkénti légvétel számáról, a légvétel mélységéről, stb. a jeleket hordozható vevőkészülék fogja fel, majd magnetofon-szalagra aztán pedig egy alkalmas készülék közbeiktatásával papírszalagra rögzítik. az innen leolvasható jelsorozatok pontosan mutatják, hogy az egyes munkafolyamatok adott körülmények között milyen hatást gyakoroltak a szervezetre. a digitális számológéppel feldolgozott adatok határozott biológiai, munkalélektani és üzemszervezési következtetések levonását teszik lehetővé.

a lépcsőzetesen bővülő, két évre tervezett vizsgálat-sorozat első szakaszában a földalatti klímaviszonyok - hideg, és meleg munkahelyek - terhelő hatását mérik. utána következik a geológiai, technikai hatások vizsgálata. a klímával kapcsolatos mérések jelentőségét növeli, hogy ez kgst téma, s a z itt szerzett adatokat, tapasztalatokat továbbadják valamennyi népi demokratikus országnak.

a rádióbiotelemetriás munkalélektani vizsgálatok eredményeit az általánosítható következtetések levonása után a gyakorlati munka széles területén - a munkások kiválasztásánál és alkalmasságuk elbírálásánál, a munkák és munkahelyek rangsorolásánál, stb. - alkalmazzák majd a mecseki szénbányáknál. mindez megkönnyíti az ésszerű telepítést, a munkaerő átcsoportosításokat, a gépesítés és a műszaki fejlesztés helyes arányainak kijelölését. ezen túlmenően segítséget ad a tárgyilagos bérezési rendszer kialakításához is. /mti/

15.35/gy

Handwritten signature

bb. 55. hétfőn és kedden békekölcson sorsolás

lk/ie/gy/hk

1968. június 21.

a második, a harmadik és a negyedik békekölcson első félévi sorsolása alkalmával összesen 974 400 békekölcson-kötvényt huznak ki 151 421 900 forint nyereseménnyel és törlesztéssel.

június 24-én, hétfőn 123 900 második békekölcson kötvényre 34 001 300 forintot sorsolnak ki. június 25-én, kedden 527 000 harmadik békekölcson-kötvény és 323 500 negyedik békekölcson kötvény kihuzására kerül sor 72 740 800, illetve 44 679 800 forint értékben.

a két sorsolási napon a szerencsés nyerteseknek három 100 000 forintos főnyeresmény, 35 ötszeker forintos, 35 huszonezzer forintos, 69 tízezer forintos és 209 ötszeker forintos nyeresmény is jut.

a sorsolást az otp kulturtermében bonyolítják le /bp.5., nádor utca 15./ hétfőn 1/2 11-től 4 óráig, illetve kedden 9-től 1 óráig.

a kihuzott kötvények beváltását július 8-án kezdik meg a takarékpénztári fiókok és a postahivatalok./mt1/

bb. 58. sebészek vándorgyűlése

vid-fm/tné/gy/hk

1968. június 21.

a dunapataj melletti szelidi tó szállodájában pénteken megkezdődött a sebészorvosok idei vándorgyűlése, amelyet a magyar sebész társaság délmagyarországi csoportja és a kalocsai kórház rendezett. a kétnapos konferencián dr. rubányi pál, a magyar sebész társaság elnöke, a budapesti 1. számú sebészeti klinika igazgatója elnököl, s mintegy ötven kiváló sebészorvos vesz részt. fő témaként a műtétek után keletkezett hasfal-szövődmények elleni küzdelem legújabb eredményeit és feladatait vitatják meg.

az első napon négy referátum hangzott el, szombaton pedig nyolc előadást hallgatnak meg a résztvevők. budapesti, pécsi, makói, bajai kiskunfélegyházi és kiskunhalasi sebészek számolnak be a kórházakban, klinikákon elért elméleti és gyakorlati eredményekről.

az előadások után vitával zárul a sebészvándorgyűlés./mt1/

--

16.40/gy

- 34 -

W. B. 1968

bb. 59. hazaérkezett odesszából a csongrád megyei vit-barát-ság vonata

vid fm/mné/il hk

1968. június 21.

a csongrád megyei fiatalok százötven tagu delegációja, amely vit-barát-ság vonattal tíz napot töltött a szovjetunióban, - pénteken visszaérkezett szegedre. a kisz-tagokból álló küldöttség megtekintette kijevet, majd hat napot töltött szeged testvérvárosában, odesszában, illetve odessza megye területén. számos ipari és mezőgazdasági üzemben tettek látogatást, és ifjúsági találkozókra vettek részt. tárgyalásokat folytattak szegedi és odesszai üzemek, intézmények közötti újabb kétoldalu kapcsolatok megteremtéséről is.

a tervek szerint az odessza megyei komszomol hivatalos delegációja augusztus közepén látogat majd szegedre. összel az odesszaiak százötven tagu csoportja is hazánkba érkezik, többek között budapest, debrecen és szeged nevezetességeinek megtekintésére./mt1/

--

bb. 60. kmotrik ferenc

il hk

1968. június 21.

a munkásmozgalom régi harcosa, a „szocialista hazáért érdemrend, kitüntetés, a „licencia, nyugalmazott igazgatója elhunyt. hamvasztás utáni búcsúztatója június 25-én 15 órakor lesz a farkasréti temetőben.

mszmp 14. kerületi bizottsága.
/mt1/

--

bb. 62. pénteken celldömblkőn

vid-fm/tné/il hk

1968. június 21.

a községi tanács nagytermében megnyílt v. tóth lászló vasi festőművész kiállítása. a tárlaton a művész 26 festménye és 12 grafikája látható./mt1/

--

- 35 -

15.43/1

W. B. 1968

bb. 68. a szot ülése

t sl/gg/1e/1l la

1968. június 21.

pénteken az édosz székházban ülést tartott a szakszervezetek országos tanácsa.

somoskői gábor, a szot titkára beszámolt az előző ülés óta végzett munkáról, s az év hátralevő időszakának néhány fontosabb feladatáról. ebben az időszakban kell felkészülni a szakszervezetek alapszervezeteinek újraválasztására, még pedig oly módon, hogy a vezetőségekben azok kapjanak helyet, akik bebizonyították, hogy az új követelményeknek meg tudnak felelni. a szakszervezeti bizottságokban tovább kell javítani a termelésben közvetlenül résztvevők arányát. tovább kell bővíteni a szakmai szakszervezetek központi vezetői szerepeinek önállóságát, s minden területen javítani kell a szakszervezeti munkát.

ezután dr. beckl sándor szot-titkár az időszerű gazdasági kérdésekről és a szakszervezet gazdasági jellegű feladatairól tartott tájékoztatót. elmondotta, hogy az új mechanizmusra való átmenet zökkenőmentes volt, gazdaságunk egyenletesen, fő arányaiban a gazdaságpolitikai céloknak megfelelően fejlődik. a dolgozók élet- és munkakörülményeiben semmilyen vonatkozásban nincs visszaesés. erőteljesebbé vált a vásárlóerő, az áruösszetétel némileg javult. a vállalati juttatásokat a dolgozók változatlanul megkapják.

az év első öt hónapjában az állami ipari termelése 5 százalékkal nőtt a megelőző év azonos időszakához képest. de a tervezett szinttől elmaradt. kedvező viszont, hogy a népgazdaság strukturája a tervezett módon alakult. a külkereskedelmi fizetési mérleg egyensúlya ugyancsak a tervezett kereteken belül maradt, számolnunk kell azonban a tőkés országokból származó import növekedésével, mivel a vállalatok élenkélő beruházási tevékenysége a második félév folyamán realizálódik.

ezután azzal foglalkozott, hogy az év első öt hónapjában a termelékenység a termelés növekedésének kisebb hányadát adta, mint tavaly, vagy tavalyelőtt a hasonló időszakban.

/folyt.köv./

15.43/11

- 36 -

bb. 68./ a szot .. 1. folyt./ 11

ezen a kedvezőtlen jelenségen a műszaki fejlesztés és a létszámgazdálkodás javításával lehet és kell segíteni. a műszaki fejlesztéssel összefüggésben szótartotta, hogy a beruházások körül sok a vita, ezen a területen a legnehezebb az átalás az új mechanizmusra. az idén rendelkezésre álló beruházási összegeket elsősorban a folyamatban levő beruházások gyors befejezésére kell fordítani. ennek ellenére számos változat a lehetőségeket meghaladó programok előkészítésébe fogott. sokhelyütt a fejlesztési alapot teljes egészében beruházási célokra akarják költeni, ezért sokszorosára nőtt a hitel igény, lassubbodott az igények elbírálása, sokasodnak az eszközök megszerzése körüli viták. pedig a beruházáson kívül a termelékenység javításának még számos forrása van, amit a vállalatok kisebb anyagi befektetéssel, sőt szinte többletköltség nélkül is kiaknázhathatnak. ezek közé tartozik a tervszerűbb irányítómunka, a szocialista vezetési módszerek következetesebb alkalmazása, a dolgozók kezdeményezéseinek hasznosítása. jelentős társadalmi erőt jelent az ujtó mozgalom is, az új ujtási rendelet adta lehetőségek kihasználása. ennek ellenére az ujtó mozgalomban megtorpanás tapasztalható. e negatív jelenség egyik oka egyes gazdasági vezetők indokolatlan óvatosság, az ujtási díjakkal való rossz értelemben vett takarékoskodás. kétségtelen, hogy néhány központi szabályozás, is hozzájárult az ujtó mozgalom visszaeséséhez. az anyagi elismerés forrásait és elszámolási módját szabályozó munkaügyi miniszteri és pénzügyminiszteri rendelkezések, utasítások nincsenek megfelelő összhangban magával az ujtási rendelettel. a kormány kötelezte az országos műszaki fejlesztési bizottság és az országos találmányi hivatal elnökét, hogy legkésőbb az év szeptemberében adjanak jelentést a minisztertanácsnak az ujtómozgalom helyzetéről és dolgozzanak ki javaslatot az ujtók anyagi elismerési rendszerében tapasztalható problémák megoldására.

a szocialista munkaversenyről szólva a szot titkára különösen azt az új vonást méltatta, hogy a versenyek ma már nemcsak a magasabb színvonalú termelés, hanem a fogyasztók igényeinek jobb kielégítése is célja.

/folyt.köv./

15.53/11

- 37 -

Köz 16.45/11

bb. 68./ a szot ... 2. folyt./ 11

sokhelyütt a szocialista munkaverseny segíti a 44 órás munkahét bevezetésének megalapozását is. ma még nem általános, de egyre gyakoribb és követésre méltó, hogy egyes vállalatoknál a negyedév végén ismertetik a dolgozókkal a vállalati nyereség pillanatnyi helyzetét. ez igen alkalmas módszer a dolgozók ösztönzésére. sokhelyütt viszont elhanyagolják a versenyben rejlő lehetőségek kihasználását, pedig ennek segítése különösen a helyi szakszervezeti szervezetek fontos feladatuk. az előadó ezután szövegét, hogy a jubileumi verseny eredményeiről manapság nagyon ritkán esik szó az újságokban, a rádióban és a tv-ben. kívánatos lenne, hogy a sajtószervek is rendszeresebben és konkrétan foglalkozzanak a verseny tartalmával, eredményeivel, problémáival, az élenjáró dolgozókkollektívák népszerűsítésével. különösen figyelemre méltóak a szocialista brigádok eredményei, tapasztalható azonban néhány problématis jelenség is. a szocialista brigádmozgalom rohamos, számszerű növekedésével nem tart lépést a mozgalom tartalmi fejlődése. ezért indokolt, hogy a szakszervezetek is megvizsgálják a brigádmozgalom helyzetét és távlatait, s a jövő év tavaszára össze hívják a szocialista brigádvezetők országos tanácskozását és ott közösen döntsenek az időszerű kérdésekről.

beckl sándor ezután arról tájékoztatta a tanácsulást, hogy készül a szot elnökségének irányelve, amely azt szabályozza, hogy a szakszervezetek milyen módon kapcsolódhatnak be a népgazdasági és a vállalati tervezésbe.

a jövedelmekről és a bérek alakulásáról szólva megállapította, hogy az év első öt hónapjában a lakosság pénzbevétele 10 százalékkal volt nagyobb, mint az elmúlt év azonos időszakában. a takarékbetétállomány öt hónap alatt 3,3 milliárd forinttal emelkedett. a keresetek növekedésében az állami iparban nem alakult ki jelentősebb differenciálódás, az átlagtól legfeljebb egy-másfél százalékos eltérések voltak. az átlagosnál valamivel nagyobb mértékben nőtt a munkások havi keresete a nyomdaiparban, a textiliparban, a bányászatban és a kohászatban, míg az átlagosnál valamivel kisebb volt a növekedés az építőanyag-, a ruha- és a vegyiparban.

/folyt.köv./
15.55/11

- 38 -

16.05/11

bb. 68./ a szot ... 3. folyt./ 11

a szakszervezetek azt is megvizsgálták, hogy a vállalatok erre az évre milyen mértékű bérfejlesztést terveznek. többségük egy-két százalékkal kívánja emelni a bért, sokhelyütt az első félévi eredménytől teszik függővé a bérek javítását. általános tapasztalat, hogy a béremelésre fordított összegekből aránylag nagyobb részt a fizikai dolgozók kapnak. néhány vállalat gazdasági számításai és gyakorlati tevékenysége között ellentmondás tapasztalható. több helyen előfordul, hogy a vállalat a létszám gazdaságos foglalkoztatását irányozza ugyan elő, ugyanakkor azonban a bérszínvonal tartása érdekében az alacsony keresetű dolgozók létszámát akarja emelni. másik negatív jelenség, hogy a bérszínvonal-számítás jelenlegi rendszere nem elég rugalmas, nem alkalmazkodik kellőképpen a változó termelési feladatokhoz. az ugynevezett bázis bérszínvonal a tavalyi helyzetet tükröző létszámarányokra épült, az idén azonban többféleképpen változnak a feladatok is, és a létszám-arányok is. rosszul jár tehát az a vállalat, amely most bonyolultabb munkákon dolgozik és ehhez jobban kvalifikált dolgozókat alkalmaz, viszont jobban kijön beralapjából az az üzem, amely az idén alacsonyabb képesítésű dolgozókkal is beéri. a szakszervezetek az illetékes szervezetekkel együttműködve keresik a visszásság megoldásának módjait.

a foglalkoztatottság problémákról taglalva elmondta, hogy az állami iparban az első öt hónapban 2,4 százalékkal több munkás dolgozott, mint a múlt év azonos időszakában.

az alkalmazottak száma ennél kisebb mértékben emelkedett. átcsoportosításokkal, vagy a munkaviszony megszüntetésének lehetőségével csak kevés helyen élnek. bizonyos munkaerő-mozgás mégis megindult.

a szakszervezeteknek fontos és nem könnyű feladatuk, hogy segítsenek megelőzni az egyéni illetve vállalati érdekektől történő felmondással járó nagyobb konfliktusokat. lényegében az egyéni, vállalati és népgazdasági érdekeket kell összehangolni kompromisszumok útján, ami azonban nem mindig jelenti valamennyi érdek egyforma kielégítését. mindig a népgazdasági érdeké kell, hogy legyen az elsőbbség, még pedig oly módon, hogy ez alapvetően ne sértse a többi, főleg az egyéni érdekeket.

/folyt.köv./
16.05/11

- 39 -

16.05/11

bb.68./ a szot ... 4. folyt./ 11

az eddigi tapasztalatok szerint a dolgozók egyéni érdekből történő mozgása került előtérbe, ennek nem egyszer az az oka, hogy a különböző vállalatok a különféle kedvezmények ígértetésével egymásra licitálnak. a szakszervezetek semmiféle adminisztratív intézkedést nem tartanának célszerűnek, álláspontjuk azonban az, hogy a tisztességtelen verseny a munkaerőért kialakult konkurrenciában sem engedhető meg. ez ugyanis népgazdasági céljainkat is veszélyeztetheti.

a továbbiakban az áruellátás, a fogyasztási cikkek minőségének alakulásáról szólt az előadó. kiemelte, hogy az év első hónapjaiban az árufogalmat összeségében megfelelő kínálat és kereslet jellemezte. a kereskedelem kielégítően látta el a lakosságot a legfontosabb árukkal. a szot titkára külön szólt az élelmiszeriparral kapcsolatos közegészségügyi helyzetről. elmondotta, hogy amíg tavaly 1966-hoz képest 80 százalékkal csökkent a tömeges ételmérgezések száma a fővárosban és környékén, 1968-első öt hónapjában sajnálatos módon egymást követik az ételmérgezések. a közegészségügyi szakemberek véleménye szerint is bizonyos lazulás tapasztalható az egészségügyi rendszabályok betartásában. ez az élelmiszeriparra, a közétkeztetésre, a vendéglátóiparra és a kereskedelemre egyaránt vonatkozik. különösen tapasztalható ez a túrhetetlen jelenség egyes termelőszövetkezetnél, állami gazdaságoknál, kiváltképp pedig az egyéni termelőknél, akiknek áruí gyakran ellenőrizhetetlenek. semmiféle üzleti érdek nem mentheti az egészségügyi követelményekkel szembeni súlyos mulasztásokat. az élelmiszertörvény egészségügyi előírásait be kell tartani és tartatni, szigorúan felelősségre kell vonni mindazokat, akik veszélyeztetik a lakosság egészségét.

ezután arról szólt, hogy a második félév folyamán ismét több mint félmillió dolgozó munkaidejét csökkentik, nagyobb részükét már július elsejétől. hangsúlyozta, hogy az érdekelt vállalatoknál kellő időben meg kell teremteni a munkaidőcsökkentés feltételeit, s most már időszerű az is, hogy például a hivatalok és a közlekedési vállalatok is egyeztessék munkájukat a csökkentett munkaidőben dolgozó üzemekével. mivel a szabadszombatok száma nagymértékben tovább növekszik, feltétlenül szükséges a menetrendek bizonyos megváltoztatása és a hivatali fogadóórák szabályozása is.

/folyt.köv./
16.15/11

- 40 -

Me 16.45

bb. 68./ a szot ... 5. folyt./ 11

jelenleg ugyanis a hivatalokban általában nincs fogadóóra a szombati napokon. az előadó kitért arra is, hogy egyes vállalatoknál, ahol egyébként bevezették a csökkentett munkaidőt, a kedvezményből kihagyták a kisegítő és nem ipari állományú dolgozókat, mint például az őröket, portásokat, gépkocsivezetőket. hangsúlyozta, hogy a kormány határozata értelmében az érintett vállalatok valamennyi dolgozójának a munkaidejét csökkenteni lehet.

röviden összefoglalta az új munka törvénykönyvének végrehajtásával kapcsolatos tapasztalatokat is. mint mondogatta, a tapasztalatok szerint seholsem alkottak olyan jogszabályokat, amelyek akár a munka törvénykönyvével, akár általában az új gazdasági mechanizmussal ellentétes irányba hatnának. azonban az új jogszabályok egyes rendelkezései a dolgozók számára nehezen érthetőek, többféleképpen is értelmezhetők, esetenként hiányosak, fontos részletkérdésekben nem adnak kellő iránymutatást. az egységes értelmezés érdekében a szakszervezetek a munkaügyi minisztériummal együttesen elvi állásfoglalásokat adnak ki, amelyek konkrét példákkal illusztrálják az egyes rendelkezéseket. örvendetes jelenség, hogy a munkaügyi viták száma országosan csökkent, mert a vállalatok most már alaposabban megfontolják intézkedéseiket. növekedett viszont a kártérítési és leltárügyek, továbbá a fegyelmi ügyek száma, ami arra utal, hogy a gazdasági vezetők hatékonyabban védik a társadalmi tulajdont. jelentős feladat hátról a munkaügyi döntőbizottságokra, ezért a szakszervezetek azt tervezik, hogy a munkaügyi minisztériummal közösen ez év októberében összehívják a munkaügyi döntőbizottsági elnökök 2. országos tanácskozását.

a feladatok között említette, hogy az ideai tapasztalatok alapján módosítani kell a kollektív szerződésekről szóló munkaügyi miniszteri-szot irányelveket. az 1969-70-es kollektív szerződéseket már a módosított irányelvek alapján kell megkötöni. lehetőséget kell biztosítani a vállalatoknak arra, hogy az új kollektív szerződéseket az ideai gazdasági év lezárása után, tehát ne december 31-ig, hanem a jövő év április elsejéig készíthessék el.

a beszámolóvitát követte.

harmadik napirendi pontként putics józsef, az édosz főtitkára az élelmiszeriparban szerzett tapasztalatok alapján a szakszervezeti jogkörök alkalmazásáról, az üzemi szakszervezeti tanácsok munkájáról számolt be./mtj/

16.20/11

- 41 -

Me 16.45

bb. 61. „betétlapot,, kapnak a villamos és trolibuszvezetők -
egyenlő elbírálás a gépkocsivezetőkkel

1 hbj/tm/1e/gy/hk

1968. június 21.

a közlekedés- és postaügyi miniszter és a belügyminiszter
együttes rendeletet adott ki a villamos és trolibuszvezetők
igazolványáról.

a rendelet kimondja, hogy 1968 szeptember 1-től kezdve köz-
uton villamost, illetve trolibuszt csak az vezethet, akinek -
ellenőrző lapokat is tartalmazó - villamos-, illetve trolibusz-
vezetők igazolványa van. az igazolványt a vizsgabizottság ál-
tal rendelkezésre bocsátott okmányok alapján a vezető vizs-
ga helye szerint illetékes közlekedésrendészeti rendőrség adja ki.
a szabályozás szerint a rendelet hatálybalépése előtt
villamos-, illetve trolibuszvezetők vizsgát tett személy
részére a vezető igazolványt - újabb vizsga letétele nélkül -
s korábban kiadott vizsgabizonyítvány alapján 1968. augusztus
31-ig ki kell adni.

vizsgabizonyítványt, illetve vezetői igazolványt az kaphat,
aki az előírt vezetői tanfolyamot eredményesen elvégezte.

vezetői tanfolyamra a rendelet szerint az vehető fel
aki a 20. életévét betöltötte, legalább 8 általános vagy ennek
megfelelő iskolai végzettséggel rendelkezik és a járművezetésre
közbiztonsági, orvosi és pályaalkalmassági szempontból megfelel.

az új szabályozással kapcsolatban a kpm illetékes vezetői
hangsúlyozták:

- a rendelet kiadását az tette szükségessé, hogy a kresz
előírása szerint a villamos és trolibuszvezetők is el kell
látni hatóságilag kiadott járművezetői igazolvánnyal, úgy, mint
a gépjárművezetők.

ezideig a villamos és trolibuszvezetők csak a szükséges
vizsga letételét igazoló hatósági igazolvánnyal rendelkeztek,
hatóság által kiadott járművezetői igazolvánnyal nem. /ellen-
őrző lappal sem/. a villamos és trolibuszvezetők a közúti for-
galomban ugyanúgy részt vesznek, mint a gépjárművezetők, ezért
indokolt, hogy azokéhoz hasonló, központiilag nyilvántartott
ellenőrző lappal ellátott vezetői igazolvánnyal is rendelkezze-
nek. a jövőben tehát közúti szabálysértés esetén a villamos-,
és trolibuszvezetők a gépkocsivezetőkkel azonos eljárás alá
kerülnek./mti/

16.50/gy

- 42 -

bb. 63. magyar-bolgár barátsági gyűlés győrről
vid-fm/tné/gy/hk

1968. június 21.

a kisz és a hazafias népfront győri városi bizottsága a 9.
világifjúsági találkozó előkészületei jegyében pénteken a
vasas klubházban magyar-bolgár barátsági gyűlést rendezett. a
nagygyűlésen - amelyen a győri üzemek fiataljai vettek részt -
lyuben szecsánov, a budapesti bolgár kultúra helyettes igazgató-
ja tartott előadást bulgária gazdasági és kulturális helyzete-
ről, a vit előkészületeiről./mti/

bb. 64. a nemzeti jövedelem 2,4 százaléka szolgál műszaki fej-
lesztési és kutatási célokat

b vid-kz/tné/gy/hk

1968. június 21.

pénteken szombathelyen folytatódott a vas megyei műszaki na-
pok eseménysorozata. több műszaki-tudományos előadás hangzott
el. a nagyszámú hallgatóság különösen nagy érdeklődéssel kísérte
kiss árpád miniszternek, az országos műszaki fejlesztési bizott-
ság és a mtesz elnökének „a műszaki fejlesztés kérdései,, cím-
mel tartott előadását. a miniszter rámutatott: népgazdaságunk
évente a nemzeti jövedelem 2,4 százalékát fordítja kutatásokra,
műszaki fejlesztésre. kiemelte, hogy ez az arány megfelel az
európai szintnek. az egyébként is tetemes összeg az új gazdasági
mechanizmusban még növekszik a vállalatok saját alapjaiból. a
cél és egyúttal a legfontosabb feladat az, hogy felhasználásá-
nak hatékonyságát növeljük. oda kell hatni, hogy a vállalati és
a központi fejlesztési tervek koordináltan valósuljanak meg./mti/

bb. 65. új vendégfogadót avatott

vid-kz/tné/gy/hk

1968. június 21.

pénteken a hortobágyon a hajdu-bihar megyei vendéglátó vállal-
lat. két és félmillió forintos költséggel a régi, hires csárda
közeliében alakították ki. első vendégeit szombaton, a tovasna-
pok megnyitásakor fogadja./mti/

16.55/gy

- 43 -

bb. 67. elhunyt ratatics péterné

gy/hk

1968. június 21.

a párt és a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, hamvasztás előtti bucsuztatása június 26-án délután 15 órakor lesz a farkasréti temetőben.

/mti/

mszmp 14.- ker. bizottsága.

bb. 66. a kereskedelem fejlesztéséről, a lakosság ellátásáról tárgyalt az országgyűlési képviselők veszprém megyei csoportja

a vid-fm/tné/gy/hk

1968. június 21.

a kereskedelmi ellátás tapasztalatait, a fejlesztés további lehetőségeit vitatták meg veszprém megye országgyűlési képviselői - a megyeszékhelyen pénteken megtartott ülésükön. meghallgatták a megyei tanács vb kereskedelmi osztályának előterjesztését, amelyből kitűnt, hogy a múlt évi forgalom a fizetőképes kereslet növekedésének hatására 9,4 százalékkal haladta meg a korábbi esztendeit. az idei év első hónapjairól elmondták, hogy mind jobban kezd érvényesülni az új mechanizmus hatása az árubeszerzési és az értékesítési munkában egyaránt. az élelmiszerek értékesítése az utóbbi hónapokban további 5 százalékkal emelkedett. husból 14 százalékkal nagyobb készlet állt rendelkezésre, a fogyasztás pedig 7 százalékkal nőtt.

örvendetes a vegyes iparcikkek iránti kereslet növekedése, de legszembetűnőbb, hogy a tartós fogyasztási cikkek forgalma 20 százalékkal nőtt.

a képviselők meghallgatták a kereskedelmi és vendéglátó-ipari hálózat fejlesztéséről szóló beszámolót is. a balaton északi partján 356 millió forintos költséggel 3 561 ágygal fejlesztik a szállodai hálózatot. a megye kereskedelmi és vendéglátó hálózatának fejlesztésére 1970-ig 600 millió forintot költenek. a megyeszékhelyen többek között butoráruházat, modellházat, önkiszolgáló éttermet, vásárcsarnokot és új üzletsort építenek.

/folyt. köv./

17.00/gy -

Kk

- 44 -

bb. 66. a kereskedelem.... 1. folyt./ gy

ajkán új étterem, abc-áruház és eszpresszó nyílik. abc áruházak épülnek még pápán, várpalotán, füzfőn és sümegen. a fogyasztási és értékesítési szövetkezetek 1970-ig - elsősorban a falvakban - 85 új kereskedelmi egységet hoznak létre./mti/

..

bb. 69. tudományos tanácskozás a szabolcsi anya- és csecsemővédelemről

b vid-fm/mné/gy/hk

1968. június 21.

szabolcs-szatmár megyében 1938-ban, a második világháborút megelőző utolsó békeévben minden ezer gyermek közül 163 halt meg egy éven aluli korban - a 131-es országos átlaggal szemben. minden hatodik gyermek meghalt, mielőtt a 12 hónapos kort elérte volna. ezzel szemben tavaly 38 ezrelékes volt a megyében a csecsemőhalandóság, ami az országos átlag körül mozog, de az előző években volt már az országos átlagnál jobb eredmény is. különösen az 1960-as évek elejétől, a társadalombiztosítás általánossá válásától javult ugrásszerűen az anya- és csecsemővédelmi munka. ezek az adatok jól tükrözik azt a mélyreható változást, amely a társadalmi, gazdasági, szociális körülmények fokozatos javulásának eredményeként a megye egészségügyi kutatóhálózatában az utóbbi két évtizedben bekövetkezett. az egészségügyi hálózat fejlődésére jellemző, hogy a megyében 457 szülészeti és nőgyógyászati ágy áll rendelkezésre, s az intézeti szülés általános lett. hasonlóan emelkedett a körzeti - orvosok, gyermekorvosok és védőnők száma, s meghonosodott az egészségügyi propaganda.

az országosan is kimagasló eredmény okait, összefüggéseit, tanulságait vizsgálta, elemezte az északkelet-magyarországi egészségügyi szervezők 5. tudományos ülése, amelyet pénteken nyíregyházán rendeztek meg. négy megyéből - hajduból, hevesből, szabolcsból és borsodból - érkezett mintegy kétszáz orvos, vezető védőnő foglalkozott a szabolcsi anya- és csecsemővédelmi munka értékelésével.

/folyt. köv./

17-05/gy

1881

- 45 -

bb. 69. /tudományos tanácskozás.... 1. folyt./ gy

dr. Fülöp Tamásnak, a debreceni orvostudományi egyetem egészségügyi szervezési intézete igazgatójának bevezető referátuma után 14 tudományos előadás hangzott el, amelyeket vita követett./mt1/

bb. 70. vízhiány nincs - a fogyasztás változatlanul magas - miért locsolhat tömlővel a fővárosi kertészet?

ö hbj/tr/ie/gy/hk

1968. június 21.

a vízművek péntek délutáni tájékoztatója: budapestben nincs vízhiány - kivéve budán a táborhegy környékét, ahova azonban még jobb körülmények közt is igen nehéz elegendő vizet juttatni. a fogyasztás azonban az enyhülés és a délutáni zivatarok ellenére is igen magas, napi 800 000 köbméter körül mozog. ennél többet valóban csak igen nagy erőfeszítésekkel, minden tartalékgépegység üzembehelyezésével és csak egy-két napig adhatnak. amennyiben feloldanák a locsolási tilalmat - tehát megengednék az öntözést tömlővel - néhány városrészben ismét komoly vízhiány lépne fel.

sokan, főleg a kerttulajdonosok szóváltották, miért öntözhet éjjel tömlővel a fővárosi köztisztasági hivatal - ha ők ugyanilyen módszerekkel, „slaggal”, nem locsolhatnak. ezzel kapcsolatban illetékesek kifejtették: budapestben körülbelül 300 000 - 400 000 ember él kertés házában. némi fáradsággal, kannás öntözéssel életben tarthatják a növényeket, viszont, ha az illetékesek feloldanák a locsolási tilalmat, akkor - a korábbi tapasztalatokból ítélve - szinte éjjel-nappal, legtöbbször feleslegesen árasztanák a kerteket tömlőkön át vízzel. a fővárosi kertészeti vállalat majdnem 16-szor nagyobb parkfelületet gondoz, mint a margitsziget, ezt a hatalmas területet nem locsolhatja öntözőkannákkal, mert ehhez nincs munkaerő. viszont a vállalat tömlővel csak annyi vizet használ, amennyi feltétlenül szükséges, mindössze 17 000 - 18 000 köbmétert naponta, ami a napi vízfogyasztásnak csak 2 - 2,4 százaléka. viszont, ha nagy melegben három napig nem öntöznének, a gyepfelület tiz százaléka a kiültetett virágok 30 százaléka menne tönkre, ha pedig a parkok egy hétig nem kapnának elég vizet, a gyepfelület 30, a virágágyak 50 százaléka égne ki, amit ebben az évben már nem lehetne pótolni. azon túlmenően, hogy a vállalatnak ez 11 millió forint kárt okozna, tönkremenne másfél-kétfélmillió budapesti „óriáskertje”, tönkremenne a budapesti parkok./mt1/

17.10/gy

- 46 -

bb. 71. a „hivatalos”, nyár első napja: felüdültek a mezők szabolcsban, bács, csongrád és békés megyében - aratási nagyüzem - malomban az első buza

a vid-cs/tm4/gy/hk

1968. június 21.

a „hivatalos”, nyár első napján, pénteken már szinte júliusi állapotot és színeket mutatták a mezők országsszerint: csaknem mindenütt teljes erővel aratják az aransárgára érett őszi árpát, sőt számos megyében a rozsot és a búzát is. az ország nagy részén a növényzet erősen megsínylette az évszázad egyik legszárazabb időszakát, de az öntözött területek és az utóbbi hetekben kiadósabb esőt kapott vidékek terméskilátásai sokat javultak. a legutóbbi jelentések szerint szerdán és csütörtökön több megyében a kiadós esők nyomán felfrissültek a mezők, meggyorsult a növényzet fejlődése, a gabonák érése sok helyütt normálisabbá vált.

a tanácsok meteorológiai szolgálatának jelentése szerint szabolcs-szatmárban szerdán és csütörtökön az egész megyére kiterjedő esők voltak. a kötöttebb talaju beregi és szatmári részeken 25-31 milliméternyi csapadékot mértek. csongrád megyéből ugyancsak jó esőhír érkezett: a csütörtöki záporok után pénteken „kertészünnepet”, tartottak, vagyis az öntözőberendezések kezelői a nagyüzemi kertészetekben végre pihenőhöz jutottak. átlagosan 15-25 milliméteres csapadék áztatta a régóta szomjazó földeket. most, hogy az öntözés helyenként néhány napig szünetel, átvizsgálják a különböző műszaki berendezéseket, elvégzik a karbantartási munkákat, ugyancsak frissítő, jó esőket jelentettek bács-kiskun és békés megyéből is. a szaktemberek szerint legtöbbet most a kukoricának használt a szinte utolsó órában érkezett kiadós csapadék. a csongrád megyei komló-ültetvények az eső utáni párák melegben szinte szemléltetőleg fejlődnek. ebben a megyében több mint ezer holdon újból vetették a szárazság miatt kipusztult cukorrépat, most a fiatal ültetvények jól kelnek és frissen zöldellnek. a szegedi járás homokvidékein különösen várták a csapadékot, amely most megszüntette a homokverést a fűszerpaprika földeken. a többszáz holdon tarlókba vetett kukorica, burgonya és köles a jó esők hatására hamarosan kizöldül. a nyírségben főleg a káposok „lélegzettek fel”, a burgonya és a cukorrépa ültetvények terméskilátásai máris megjavultak.

/folyt. köv./
17.25/gy

- 47 -

ll

bb. 71. / a ,,hivatalos,,..... 1. folyt./ gy

békés megyében eddig nem volt rá példa, hogy június 21-én a borsót, az őszi árpát és a búzát egyszerre arassák. a körsők völgyében pénteken már teljes erővel dolgoztak a betakarító gépek: többszáz kombájn, illetve kévekötő aratógép rajtolt, s a szállító gépkocsik százai fuvarozták a szérűkre, rak tárakba az új termést. a mezőhegyesi állami gazdaságban 22 szk-4-es kombájn vágta az olasz búzát. a kombájnok nyomában megindultak a szalmabálázók, majd a műtrágyaszóró gépek, 27 lánctalpas traktor pedig a barázdákat hasította. battonyán, csorváson megindultak a buzaföldeken a rendfelszedő kombájnok. a felső nyomási állami gazdaság határában az őszi árpa csaknem 24,5 mázsás átlaggal fizetett. szolnok megyében a nagykuságtól a jászsigig ugyancsak népesek voltak a gabonaföldek: több mint 100 kombájn vágta az őszi árpát, ugyanakkor megkezdődött a próbaaratás a búzatáblákon is. a héki állami gazdaságban befejezték az árpa betakarítását, a hosszú szárazság ellenére 16 mázsát adott egy-egy hold. a takarmánygabonából a vidék közös gazdaságai máris 30 vagonnyit adtak át az állami felvásárlóknak.

somogyban pénteken elsőnek a lábodi állami gazdaságban indultak a kombájnok a san pastore buza táblákban. a gazdaság csütörtökön befejezte a 700 holdnyi őszi árpa betakarítását, a holdankénti átlag csaknem 17 mázsa volt. a napokban indulnak a kombájnok a balatonújhegyi, a kutasi és az öreglaki állami gazdaság búzatábláiban is. a gabonafelvásárló és feldolgozó vállalat a megyében csaknem 200 vagonnyi őszi árpát vett át a termelő üzemektől. békés megyében, ahol a teherkocsik százai szállították pénteken a friss gabona termést a szérűkre, éjjel-nappal dolgoznak a magtisztító berendezések, s megkezdődött az új termés felvásárlása is.

pénteken délben ünnepséget rendeztek a szegedi tiszma-lomban. a csongrád megyei gabonafelvásárló és feldolgozó vállalat átvette az idei első kenyérgabonát. a szegedi felszabadulás termelőszövetkezet több mint 400 mázsa kombájnral aratótt san pastore búzát szállított a malomba, amely - a szakértők megállapítása szerint - a szokványosnál jobb minőségű; 79 hektoliter súlyu. a közös gazdaság mázsánsként 10 forint fetárat kapott érte. minthogy az új buza nedvességtartalma csupán 14 százalékos, az első szállítmányt mindjárt garatba öntötték és a tavalyi ó-gabonával keverve megkezdték az őrlését.

/folyt. köv./
17.30/gy

18.10/gy

- 48 -

bb. 71. / a ,,hivatalos,,..... 2. folyt./ gy

az utóbbi napok ,,csapadék-áldásából,, kimaradt vidékeken továbbra is a legfőbb tennivalók közé tartozik az öntözés. a közép-tiszavidéki vízügyi igazgatóság területén eddig csaknem 100 ezer holdon pótolták a természetes csapadékot. csupán a tiszasülyi állami gazdaság határában több mint 7 000 holdon permetezik szét vagy árasztják az éltető vizet. a vízgyűjtők mentén 11 nagyteljesítményű szivattyutelep és többszáz hordozható szivattyú egység dolgozik szinte megállás nélkül. naponta 1-2 millió köbméter jut a szomszéd mezőknek. a nyár első napjának krónikájához tartozik, hogy ezen a vidéken veszedlyesen apadnak már a folyók. a zagyvában helyenként már alig 4-5 méter a víz szélessége, a tiszán egyre szélesebb sávon bukkannak elő a mederfenék, a gázlóknál alig 70 centiméteres víz-állás akadályozza a vízijárművek közlekedését./mti/

bb. 73. a ganz műszerművek és a sao paulo-1 elektromos művek egymillió dolláros üzletkötése

1 st/lk/1e/gy/La

1968. június 21.

a sao paulo-i elektromos művek nemzetközi versenytárgyalást hirdetett, amelyben elektromos fogyasztásmérők szállítására kért ajánlatot. mivel a ganz műszerművek az elmúlt években már 420 000 fogyasztásmérőt szállított brazilába és ezekkel a felhasználók igen elégedettek, a versenytárgyalást a magyar vállalat nyerte. már meg is érkeztek hazánkba a brazil cég képviselői és aláírták a szerződést százezer ipari elektromos fogyasztásmérő vásárlásáról, amelyek értéke eléri az 1 millió dollárt. a berendezéseket a ganz műszerművek három év alatt szállítja. a brazil vállalat két mérnöke gödöllőn megismerkedik a fogyasztásmérők gyártásának folyamatával, s egyben véglegesen tisztázzák a szállítással kapcsolatos műszaki feltételeket./mti/

bb. 74. magyar közlekedési delegáció utazott luxemburgba

k hbj/gg/1e/gy/La

1968. június 21.

a budapest-luxemburg közötti légijárat megnyitása alkalmából pénteken hűvös sándornak, a kpm légiügyi főigazgatósága vezetőjének és lénárt györgynek, a malév vezérigazgatójának vezetésével közlekedési delegáció utazott luxemburgba./mti/

17.35/gy

- 49 -

18.10/gy

bb. 72. 18 fokos hőmérséklet-különbség szombathely és miskolc között - budapesten egy óra alatt 7 fokkal csökkent a meleg

1 tz/gg/1e/1l hk

1968. június 21.

a csillagászat és a meteorológia alapos ellentétbe került egymással pénteken. délelőtti negyed tízkor megkezdődött a csillagászati nyár, de már vagy két órával korábban elérte nyugati határainkat az a hűvös óceáni légtömeg, amely alaposan rácsfolt a naptárra.

ennek a hideg frontnak az előrehaladását az ország belseje felé kitűnően lehetett nyomonkövetni az országos meteorológiai intézet időjárási térképein. az új légtömeg érkezése rengeteg esőt, zivatarokat okozott és olyan lehűléssel járt, hogy délután 2 órakor sopronban és szombathelyen 10, szentgotthárdon és zalegerszegén 11, győrött, pápán és keszthelyen 12 fok volt, ezzel szemben siófokon még 15, budapesten 22, kecskeméten 25, szegeden 27, miskolcon pedig 28 fokot mértek. vagyis ugyanabban az időpontban szombathelyen pontosan 18 fokkal volt hidegebb, mint miskolcon. a hideg levegő azonban a meglehetősen erős szél szárnyán ezt követően is tovább tört előre, úgyhogy a fővárosban 3 órakor már alig 15 fok volt, tehát egy óra alatt 7 fokkal hűlt le a levegő.

a pénteken érkezett hideg légtömeg mögött még bőséges utánpótlás gyülekezik, amely most valahol anglia táján végződik. ebből a tartalékból még több hullámra kell számítanunk.

mindezek alapján a következő napokban jóval alacsonyabb lesz nálunk a hőmérséklet, mint amilyenek a naptár szerint lennie kellene. nyugat felől azonban valószínűleg már szombaton megkezdődik a felhőzet felszakadozása, és a nap ismét folytathatja a „melegtermelést”, a keleti országrészekeken pedig, ahol jóval erősebb volt az „előmelegítés”, a lehűlés nem lesz akkora mint amilyen pénteken a duántulon következett be. így ezekben a napokban határainkon belül a hőmérsékletek kiegyenlítettebbek lesznek, mint pénteken délután voltak, de nyári időjárás egyelőre sehol sem várható./mti/

-. -

- 50 -

17.40/1l

Alé 18.10.72

bb. 75. komplett laboratóriumok a vdk-nak

1 st/lk/1e/1l la

1968. június 21.

a magyarországi és a vietnami demokratikus köztársaságok közötti megállapodás alapján schaffer györgy /umlaut-tal/, a metrimpex vezérigazgatóhelyettese és nguyen van linh a vdk budapesti nagykövetségének kereskedelmi attaséja pénteken budapesten kereskedelmi szerződést írt alá. ennek értelmében a metrimpex a gépexport iroda fővállalkozásában 1968-ban 300 000 rubel értékű komplett laboratóriumot szállít a vietnami demokratikus köztársaságba./mti/

-. -

bb. 76. az okisz választmányának ülése

tm/1e/1l la

1968. június 21.

az okisz választmánya pénteken ülést tartott, amelyen erdős józsefet, az okisz elnökét saját kérelmére - a szervezet mozgalomban szerzett érdemeit, két évtizedes eredményes munkáját elismerve - tisztségéből felmentette.

dr. simon lajos, az okisz elnökhelyettese nyugdíjazását kérte, amihez - érdemei elismerésével - a választmány hozzájárult.

az okisz választmánya rév lajost, az mszmp központi bizottsága gazdaságpolitikai osztályának helyettes vezetőjét és dr. kardos gézát az okisz vezetőségének tagjaivá megválasztotta. az okisz vezetősége - a választmányi ülést követően - rév lajost az okisz elnökévé, dr. kardos gézát az okisz elnökhelyettesévé megválasztotta.

a választmányi és a vezetőségi ülésen részt vett és felszólalt nyers rezső, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, jelen volt bálint józsef, a központi bizottság gazdaságpolitikai osztályának vezetője./mti/

-. -

- 51 -

17.46/1l

Alé 18.10.72

bb. 77. szalattnyai jözsef festőművész kiállítása pécssett

a vid fm/tné/11 la

1968. június 21.

a képcsarnok vállalat pécsi helyiségében pénteken kiállítás nyílt szalattnyai jözsef festőművész alkotásaiból. a képek tokaj, szigliget tájait, a duna-kanyart jelenítik meg; ezenkívül a janus pannonius muzeum gyűjteményéből bemutatják - a kitűnő portréfestőként ismert művész egyik alkotását - lyka károly arcképét.

a kiállítás alkalmából a művész elmondta, hogy a kulturális kapcsolatok intézete rövidesen gyűjteményes kiállítást rendez portréiből, amelyek között szerepel kodály zoltán és simone de beauvoir arcképe, valamint színnyei merse pál, „li-laruhás nő”, című alkotásának „szereplője”, -ről 100. életévében az ódry otthonban készített portré./mti/

..-

bb. 78. sajtótájékoztató a felsőoktatás időszertű kérdéseiről

t fe/gk/sr/11 la

1968. június 21.

dr. polinszky károly művelődésügyi miniszterhelyettes a felsőoktatás időszertű kérdéseiről tájékoztatta pénteken a minisztériumban az újságírókat. bevezetőben a győri közlekedési és távközlési műszaki főiskola jelentőségéről szölet, amelynek létesítéséről a közelmúltban hozott rendeletet az elnöki tanács. hangsúlyozta, hogy ez lesz az országban az első olyan iskolatípus, amelyet - a szükségletnek megfelelően - a korábbi felsőfoku technikumból hívnak életre. a tervek szerint a győri főiskola három évfolyamán s négy karán mintegy 1800 nappali hallgatóval számolnak. addig is, amíg az új létesítmény győrben felépül, ősszel a budapesti műszaki egyetemen, a főiskolának a közlekedési-építési kara kihelyezett tagozatként megkezdí működését.

a továbbiakban arról szölet, hogy megvizsgálják, hol vezethető be az ugynevezett kétlépcsős szakemberképzés. a kertészeti és szőlészeti főiskolán szeptemberben tartósító szakon kezdődik az oktatás, ahol konzerv- és gyümölcsfeldolgozó üzemek számára képeznek majd szakembereket.
/folyt.köv./

- 52 -

17.50/11

18.15 Kuv

bb. 78./ sajtótájékoztató ... folyt./ 11

az új ösztöndíj-rendszerrel kapcsolatban a művelődésügyi miniszterhelyettes hangsúlyozta: már széles körben megvitatatták és a felmerült javaslatokat figyelembe veszik, s azután dolgozzák ki a módosító szabályokat. a munka befejezéshez közeledik. a miniszterhelyettes hozzátette: néhány intézményben jövő év februárjától kísérletképpen bevezetik az új ösztöndíj-rendszert, s az itt szerzett tapasztalatokat is figyelembe veszik majd a végleges végrehajtási utasításnál. bejelentette, hogy augusztus 1-től bevezetik a tudományos továbbképzési ösztöndíjat. ez főleg az egyetemek és kutató intézetek kágerutánpótlásának célját szolgálja, s mintegy 60 végzős szakember részesül a „doktorandus”, ösztöndíjban, ami átlagosan havi 1450 forintot jelent.

kahulitsc lászló, az egyetemi főosztály vezetője az egyetemi felvétellel kapcsolatban elmondotta, hogy az írásbeli felvételi vizsgák június 25-től 28-ig tartanak, s a pályázók központilag megadott tétéleket dolgozzák ki. a felvételi utasításról szöletva kijelentette, hogy a pontozásban nincsenek változások. a tanulmányi versenyek győztesei nem élveznek előnyt, amennyiben nem azon az egyetemi szakon felvételiznek, amelynek tantárgyából győztesen kerültek ki a versenyből. azok a fiatalok, akik az egyetemi, főiskolai felvételi vizsgán 9-9.5 pontot érnek el, ugyanakkor kevés pontszámot hoztak magukkal a középiskolából, amennyiben nem nyernek felvételt, úgy a döntés ellen fellebbezhetnek.

az 1968-69-es tanévre felsőfoku intézetekbe ősszességében mintegy 8 százalékkal kevesebben jelentkezték. nagyobb arányú a jelentkezés az elmúlt évhez viszonyítva a tanárképző főiskolákba - mintegy 6 százalékkal -, 30 százalékkal többen jelentkezték a művészeti főiskolákra, 8 százalékkal többen a közgazdasági szakiskolákba. beszélt arról a figyelemre méltó társadalmi kezdeményezésről amelyet az egyes egyetemek hallgatói, így például a budapesti, a veszprémi műszaki egyetem, továbbá az eötvös loránd tudományegyetem fiataljai nyújtanak a felvételi vizsga felkészüléséhez a fizikai dolgozók gyermekeinek. ezután az oktatás korszerűsítésében elért eredményekről, s további tervekről adott tájékoztatót./mti/

..-

- 53 -

17.55/11

18.15 Kuv

bb. 79. a mahart közli

k hbj-1e/11 la

1968. június 21.

hogyan június 23-tól augusztus 1-ig amunkaszüneti napokon budapest vígadó térről 14 óra 30 perckor induló és visegrádig közlekedő hajójáratát szünetelteti. a visegrádról ugyan-csak munkaszüneti napokon eddig 17 óra 50 perckor induló budapest vígadó tér hajóállomásig közlekedő személyhajó járatát visegrádról 16 óra 10 perckor indítja, mely budapestre 18 óra 10 perckor érkezik./mti/

--

bb. 80. a belügyminisztérium közleménye

fe/tr/11 la

1968. június 21.

az elmúlt években számos autóbusszevezető nyert alkalmazást a kresz régi rendelkezései - kétéves, tehergépkocsivezetői gyakorlat - alapján autóbusszevezetői vizsga nélkül. azoknak az autóbusszevezetőknek, akik ilyen „régijogon” vezetnek autóbusszt, a rendőrség az autóbusszevezetésre jogosító „d” kategóriát 1968. szeptember 1-ig vizsga nélkül érvényesíti, illetve a régi /barna/ vezetői igazolványt ujmintájú /rózsaszín/, vezetői engedélyre kicseréli, amennyiben az alábbi feltételekkel rendelkezik: hivatásos személy- és tehergépkocsivezetői jogosultság: legalább kétéves tehergépkocsivezetői gyakorlat, vállalati igazolás arról, hogy autóbusszevezetőként alkalmazásban áll, illetve autóbusszt vezet.

az érdekeltek az érvényesítés iránti kérelemmel forduljanak a megyei, /budapesti/ rendőrfőkapitányság közlekedésrendészeti osztályához. a cserekérelemhez csatoljanak egy darab három és félszer négy és fél centiméter nagyságú, szembenézeti fényképet és 20 forintos illetékbélyeget. felhívják az érdekelteket vállalatok figyelmét, hogy 1968. szeptember 1. után csak a „d” kategóriára érvényesített, ujmintájú /rózsaszín/ vezetői engedéllyel lehet autóbusszt vezetni./mti/

--

- 54 -

18.00/11

Mu 18.15ke

bb. 81. fehér Lajos, a minisztertanács elnökhelyettese

sr/11 la

1968. június 21.

pénteken a parlamentben fogadta Bernardo Leighton Guzman chilei belügyminisztert./mti/

--

bb. 82. elutazott az Akadémia Japán vendége

k ms/gg/sr/11 la

1968. június 21.

Fujio Egami, a Japán Tudományos Tanács alnöke, aki az Akadémia elnökségének meghívására több napot töltött hazánkban, pénteken elutazott Budapestről./mti/

--

bb. 83. országos uttörő-zeneári fesztivál Egerben

vid fm/tné/11 la

1968. június 21.

Egerben, a megyei művelődési házban pénteken megnyitották a negyedik országos uttörő-zeneári fesztivált. Cseh István heves megyei uttörő titkár megnyitó beszédében elmondta, hogy a gyermekművészek idei találkozóján 14 uttörő-zeneári több mint 400 tagja vesz részt. Szombaton kerül sor külön kategóriákban a vonós- és a vegyes zenekarok, valamint a fuvós zenekarok fellépésére.

a fesztivál alkalmával rendezik meg negyven uttörő művészegyetes vezetőjének részvételével a karmesterek országos tanácskozását, ahol az uttörő zenekarok további feladatait határozzák meg./mti/

--

- 55 -

18.04/11

Mu 18.15ke

bb. 84. szövetkezeti küldöttség utazott rómaiba

tr/ie/gy/la

1968. június 21.

szirmai jennek, a szövetség elnökének vezetésével pénteken szövetkezeti küldöttség utazott rómaiba. a delegáció az olaszországi szövetkezeteket tömörítő központi szövetségek meghívására a fogyasztási, beszerző és értékesítő szövetkezetek tevékenységét tanulmányozza./mti/

bb. 85. befejeződött a moszkvai tanácskozás anyagait előkészítő munkacsoport ülése

la/gy/la

1968. június 21.

június 21-én befejeződött a kommunista és munkáspártok nemzetközi tanácskozásának anyagait előkészítő munkacsoport e hó 18-án megnyitott ülése.

budapest, 1968. június 21.

/mti/

bb. 86. szakszervezeti jubileumi ünnepség martfűn

vid-fm/tné/gy/la

1968. június 21.

az alföld egyik legnagyobb könnyűipari üzemében, a martfűi tiszai cipőgyárban pénteken szakszervezeti nagygyűlésen emlékeztek meg a bűripari dolgozók szakszervezete megalakulásának 100. évfordulójáról. a jubileumi ünnepségen liebe istván, a bűripari szakszervezetének egyik veteránja, a tiszai cipőgyár első munkás-igazgatója mondott beszédet./mti/

bb. 87. szombaton: viziszinpadon mutatkozik be győrről a pécsi balett

vid-fm/tné/gy/la

1968. június 21.

ha az időjárás megengedi június 22-én, szombaton ritka élményben lesz részük a győrieknek. az észak-dunántúli vízügyi igazgatóság egyik uszályára épített viziszinpadon, a rábán tartja előadását a pécsi balett.

/folyt. köv./
18.30/gy

- 56 -

Kli 20. Kii

bb. 87./szombaton.... 1. folyt./ gy

a műsoron rossini nyitánya, kincses józsef: „mit takar a kalapod?“, és hidas frigyos: „concerto a szivárvány színeire“, című egyfelvonásos balettek szerepelnek. a koreográfiát tervezte és az előadást rendezi eck imre, a győri filharmónikus zenekart sándor jános, a győri filharmónikusok liszt-dijas karnagya vezényli.

az este 9 órakor kezdődő előadás festői háttérét a győri vár adja, a nézők pedig a rábán ivelő hídrol és a rába-szigetről tekinthetik meg az előadást.

a rendező bizottság úgy határozott, hogy rossz idő esetén az előadást egy órával korábbi kezdettel a kisfaludy színházban tartják meg./mti/

bb. 88. értékes díjakat kaptak a pécsi rádió német adása „ki mit tud,, vetélkedőjének nyertesei

vid-fm/tné/gy/la

1968. június 21.

a német demokratikus köztársaság és magyarország kapcsolatairól, a baráti együttműködés különféle megnyilatkozásairól a pécsi rádió hullámain rendezett „ki mit tud,, vetélkedő záróeseménye pénteken zajlott le a pécsi hírlapoltvasóban. a találkozóon jelen voltak az ndk-rádióadójának és a magyar rádióknak a képviselői, valamint az a hatvannégy nyertes, akiket a vetélkedő kérdéseinek többszáz megfejtője közül kisorsoltak. a berlini rádió és a magyar rádió pécsi stúdiója között 11 éve fennálló - műsor cserékben megnyilvánuló - kapcsolatokat kászon józsef, a pécsi stúdió vezetője, valamint hans urbitsch, az ndk berlini rádiójának osztályvezetője méltatta, majd átadták az értékes díjakat - tranzistoros rádiót, fényképezőgépet, lemezjátszót, magnót, stb. - a nyerteseknek./mti/

18.45/gy

- 57 -

Kli
20. Kii

bb. 89. a zala megyei képviselőcsoport és a hazafias népfront megyei elnökségének együttes ülése

vid-fm/mné/gy/La

1968. június 21.

pénteken együttes ülést tartott a zala megyei képviselőcsoport és a hazafias népfront zala megyei elnöksége. az ülésen résztvett kállai gyula, az mszmp politikai bizottságának tagja, az országgyűlés elnöke.

az együttes ülés két egymáshoz közelálló, sok vonatkozásban összefüggő témáról tárgyalt. gazsó sándor, a képviselőcsoport elnöke az országgyűlési képviselőválasztás óta, yeiczi ferenc, a népfront megyei titkára pedig a népfrontbizottságok újjáválasztása óta eltelt időben végzett munkáról adott számot.

az ülés mindkét beszámoló vonatkozásában pozitív megállapításokat tett. a képviselőcsoport testületi munkája sokat javult az utóbbi időben, a képviselők számos - a megye életét jelentősen érintő - kérdést tárgyaltak, több témát a helyszínen tanulmányoztak. a választás óta a képviselők mintegy 150 000 ember előtt számotak be munkájukról, több mint 100 fogadóóránál több ügyel foglalkoztak.

kedvező fellendülés tapasztalható a népfront munkájában is. a május 8-tól június 8-ig tartott szolidaritási hónap idején a megyében 257 békegyűlést, 300 csoportos beszélgetést szerveztek, bolgár, lengyel, francia és vietnami békeharcosokat fogadtak, különböző rétegtalálkozókat tartottak. június 8-ig a megye lakossága több mint 800 000 forintot adott a vietnami nép megsegítésére. az akció folytatódik és az összegyűlt pénzből gördülő műtöket vásárol a megye.

az ülésen felszólalt kállai gyula és az időszervi bel- és külpolitikai kérdésekről tájékoztatta a megjelenteket.

ezután az országgyűlés elnöke a képviselők társaságában a zala butorgyárba látogatott, ahol megtekintették az üzemszarnokot és meghallgatták a vezetők tájékoztatóját a gyár munkájáról./mti/

..

18.55/gy

- 58 -

ky
20.10.1968

bb. 90. az ókortudományi társaság közgyűlése

t ms/tné/sr/gy/La

1968. június 21.

az ókortudományi társaság pénteken a magyar tudományos akadémián tartotta felolvasó üléssel egybekötött közgyűlést moravcsik gyula akadémikus elnöklésével. az elnök meleg szavakkal köszöntötte a 60 éves trencsényi-waldapfel imre akadémikust. méltatta az ókortudomány neves művelőjének és az antik irodalom kimagasló alkotásai méltó tolmácsolójának gazdag, tudományos életművét.

ezután harmatta jános egyetemi tanár tartott előadást a görög mitológia kisázsiai kapcsolatairól.

a közgyűlésen moravcsik gyula és trencsényi-waldapfel imre akadémikust, valamint révay józsef professzort tudományos érdemeik elismeréséül a múlt század legnagyobb magyar klasszika-filológusának emlékére ujonnan alapított ábel jeno emlékéremmel tüntették ki. ezt követően az elnöklő moravcsik gyula átnyújtotta gabler dénesnek, a győri xantus jános muzeum kutatójának a maróth-díjat, amellyel a társaság mindig az előző évben legjobb tudományos előadást tartó fiatal kutatót jutalmazza.

a közgyűlésen került sor az idei országos középiskolai latin tanulmányi verseny díjainak kiosztására is. első díjat kapott pinter lászló -budapesti martos flóra gimnázium - /tanára ritook zsigmond/. második díjban részesült szőlősi mártá - budapesti 9. patrona hungariae gimnázium - /tanára varga gizella/, harmadik díjban két versenyzőt részesítettek: boros ilonát - budapest 4. kanizsai dorottya gimnázium - /tanára szécsi gáspárné/ és vargha györgyöt - kiskőrös - /tanára gondos gyula./mti/

..

bb. 91. népi zenekarok versenye balatonfüreden

vid-fm/mné/gy/La

1968. június 21.

a szövetségi népi zenekarok vetélkedőjének országos középdöntőjét pénteken balatonfüreden, a halászkertben rendezték meg. halkovics jánosnak, a magyar rádió és televízió népzenei szerkesztőjének elnöklésével zsűri döntötte el hét dunántúli megye legjobb cigányzenekarainak sorrendjét.

/folyt. köv./
19.10/gy

- 59 -

ky
20.10.1968

bb. 91. / népi zenekarok.... folyt./ gy

részt vettek a vetélkedőn a leghíresebb balatonparti csárdák népzenekei is. a versenyprogramban verbunkosok, nótá- és népdalcsokrok, opera- és operett-részletek, csárdások és ugynevezett hallgató számok szerepeltek.

az egésznapos zenei vetélkedő - nagyszámu közönség részvételével - magyarnóta-esttel zárult, amelyen a legjobb helyezést elért zenekarok és a főváros közkedvelt magyarnóta-énekei szerepeltek./mti/

bb. 93. időjárásjelentés

tné/gy/La

1968. június 21.

a meteorológiai intézet jelenti pénteken este:
hűvös idő

várható időjárás szombat estig: változóan felhős idő, többfelé futó esővel, néhány helyen zivatarral. élénk, időnként erős északnyugati, északi szél. hűvös idő. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 17-22 fok között./mti/

bb. 92. a pécsi nemzeti színház új évadjáról - jubilál az opera, külföldi vendégszereplésre megy a balett és a prózai társulat

a vid-fm/tné/gy/La

1968. június 21.

nógrádi róbert, a pécsi nemzeti színház igazgatója pénteken sajtótájékoztatót tartott a következő évad terveiről. elmondta, hogy a pécsi színház brecht „kaukázusi krétakör”, című darabjával kezdi az évadot, majd a magyar klasszikusok felújításának jegyében helmi jeno „lumpatius vagabundus”, című darabját játssza. a shakespeare-sorozatban a drámák, tragédiák után vígjátékok, komédiák sorát mutatja be a színház; az első a „sok hűhó semmiért”, lesz. a korunk kiváló dramairóinak alkotásait megismertető törekvéseket arthur miller „pillantás a hídról”, című drámájának bemutatása jelzi, míg a hazai ősbemutatók sorában jean anouilh „meghívás a kastélyba”, című darabjának színpadra vitele jelent új élményt a pécsi színházlátogatóknak.

/folyt. köv./
19.15/gy

- 60 -

19.20/gy

bb. 92. / a pécsi..... 1. folyt./ gy

a pécsi operatársulat erkel „hunyadi lászló”, című művének diszeldadásával emlékezik meg fennállásának 10. évfordulójáról. - a nyugalomba vonuló paulusz elemért nagy ferenc, azoperaház karmestere követi a színház zenei igazgatójának posztján. - a balettegyüttes - a margit-szigeten már bemutatott - „don juan”, új változatával és egy vendégkoreográfus bemutatkozásával jelentkezik, eck imre balettigazgató a fővárosi operában koreografál háromfelvonásos balettet az új évadban.

a könnyű műfajt schneider-ondracek „gentlemanek”, című beat-műsora, valamint dobos attila „isten veled édes piroskám”, című zenés darabja képviseli. a gyermekszínház ránki györgy „muzsikus péter”, című darabjával kezdi az évadot.

a szereplőgárdában aránylag nem sok a változás: a színháztól megválnak mesztéry judit, ercse margit, földesi margit és vetró margit, a társulat új tagjai pedig: szabó tünde, sólyom kati és meszöly katalin.

a prózai társulat a horvátországi magyarok szövetségének meghívására az ősz folyamán jugoszláviai vendégszereplésre indul. a balett-együttes részt vesz a szófiai vit-en, majd szeptember 9-17 között damaszkuszban, áprilisban pedig moszkvában és leningrádban szerepel.

a pécsi és a baranya megyei tanács egymillió forintot juttatott a színház munkakörülményeinek javítására: ebből a tetteyi színészházat központi fűtéssel látják el, folytatják a színházvilágítás korszerűsítését, rendezik a zenekari ügyeket./mti/

bb. 95. semmelweis ignác születésének 150. évfordulója

t fe/gk/sr/gy/La

1968. június 21.

alkalmából az ndk kulturális és tájékoztató központjában pénteken emlékestet rendeztek. bemutatták az anyák megmentőjének életéről készült defa-játékfilmet./mti/

19.20/g

- 61 -

19.20/g

bb. 94. huszonkétezer voltos feszültség közelében - életét kockáztatta a rendőr egy kisfiu megmentéséért

b vid-fm/tné/gy/La

1968. június 21.

huszonkétezer voltos feszültségű vezeték közvetlen közelében, élete kockáztatásával mentette meg egy kisfiut pintér jános tatabányai rendőrőrmester. a fiatal rendőr járőrszolgálatában közben nagy tömegre lett figyelmes a tatabányai napsugár áruház környékén. megdöbbenve látta, hogy a transzformátorház tetőjén áramsújtottan fekszik egy kisfiu, mindössze egy méterre a nagyfeszültségű vezeték alatt. az összesereglett emberek tehetetlenül tanakodtak, hogy mit csináljanak, hogyan hozzák le a 9 éves tóth zoltánt, aki a tatarozáshoz ideiglenesen felállított állványzatokon jutott fel a transzformátorház tetőjére. a rendőr-őrmester urh készüléken nyomban kérte a vezeték áramtalanítását. de nem várta meg amíg ez megtörténik, és megpróbálta a gyerek kimentését az életveszélyes 22 000 volt közeléből. felmászott az állványzatra és lassan maga felé kezdte húzni a tehetetlenül fekvő, de öntudatánál levő fiut. félméter után azonban a kisfiu hirtelen felült, akkor másodszor is áramütés érte, s vele együtt a rendőrt is. végül is - miután áramtalanították a vezetékét - az összesereglett emberek közül két férfi és az odaérkezett tűzoltók segítettek le őket a transzformátorház tetőjéről. súlyos égési sebekkel szállították mindkettőjüket a tatabányai kórházba. pintér jános már jobban van, a kisfiu is túl van már a közvetlen életveszélyen, de állapota még súlyos./mt1/

..

bb. 96. az ulmi dunabarátok

tné/gy/La

1968. június 21.

egyesületének huszonöt tagja pénteken történelmi hajómodel-len, az 500 év előtt a dunán közlekedett stadt-wien nevű hajó utólag elkészített másán budapestre érkezett. nagy feltűnést keltett a dunán a színes, tarka régi város címerekkel díszített, hatalmas evezőlapátokkal közlekedő hajó, amely végiguszik a dunán egészen a fekete-tengerig.

a hajó utasai délután a közlekedési muzeumba látogattak, ahol a muzeum vezetősége, továbbá a közlekedéstudományi egyesület és a mahart vezetői látták őket vendégül. az egyesült tagjai szombaton a balatonhoz kirándulnak, majd régi hajójukkal tovább eveznek a fekete-tenger felé./mt1/

..

- 62 -

bb. 97. emlékérmeket adtak át a lengyel nagykövetségen

t vt/tné/sr/il la

1968. június 21.

bensőséges ünnepi esemény színhelye volt pénteken este a lengyel népköztársaság budapesti nagykövetsége. huszonhárom magyar állampolgárnak - a ganz-mávg, a győri magyar vagon és gépgyár, valamint a balatonboglári tanács - vezetőinek és dolgozóinak, köztük több kisz fiatalnak adták át a „nemzeti emlékek helyeinek védője,„ elnevezésű emlékérmeket, amelyek a harc és mártírság emlékműveinek varsóban működő védelmi tanácsa adományozott.

a kitüntetések átadásán részt vettek a külügyminisztérium, a honvédelmi minisztérium és a kisz képviselői is. jelen volt jan kiljanczyk, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövete és a nagykövetség több más tagja. az egybegyűlteket stanislaw ogórek, a budapesti lengyel nagykövetség másod titkára, a konzuli osztály vezetője üdvözölte, majd jozef pietrusinski, a harc és mártírság emlékművei védelmi tanácsának főtitkára méltatta azt a segítséget, amelyet a második világháború idején magyarországon nyújtottak a fasiszta üldözés elől menekült lengyel állampolgároknak. a lengyel nép, a lengyel harcosok nevében köszönetet mondott azért, a figyelemért, gondosságért, amellyel a háború idején elesett magyarországon nyugvó, lengyel emberek síremlékeit ápolják.

a méltató szavak után átnyújtotta a kitüntetett érmeket. a kitüntetésben részesültek nevében csörgő jános, a ganz-mávg vezérigazgatója mondott köszönetet, majd a lengyel nagykövet vendégül látta a kitüntetetteket./mt1/

63

112

bb.98. befejeződtek az utóbbi fél évszázad legnagyobb szabásu egyházi építészeti helyreállítási munkálatai - dr. cserhádi józsef püspök bemutatta a meghívott vendégeknek a restaurált pécsi székesegyházat

c vid fm/tné/il la

1968. június 21.

pécsett befejeződött az utóbbi fél évszázad legjelentősebb egyházi építészeti helyreállítási munkálata: a legértékesebb műemlékeink közé tartozó pécsi székesegyház hat éven át végzett külső és belső restaurálása. a helyreállított székesegyházat pénteken dr. cserhádi józsef c. püspök, pécsi apostoli kormányzó mutatta be a helyi tanácsi vezetőknek, az országos műemléki felügyelőség, valamint a sajtó képviselőinek, egyházi és világi meghívottaknak, egyben tájékoztatta őket a restaurálás előzményeiről, a nagy munka részleteiről.

a székesegyházat, - amelynek mai altemploma 4. században, a pannóniai kereszténység korában már állott, - története folyamán többször átépítették, bővítették. a román-bazilika vonásait magán viselő jelenlegi formáját kilenc éven át tartó átalakító munka után, 1891-ben kapta meg. a fő- és mellékhajók ekkor gazdagodtak beckerath mór és andreae károly német festőművészek, valamint a nagy magyar művészek közül lotz károly és székely bertalan freskóival. az 1930-as években már erősen mutatkoztak a székesegyház külső állagának a romlás jelei, a restaurálásra azonban csak 1961-ben dr. cserhádi józsef püspök kezdeményezésére, sámson józsef budapesti építész-mérnök irányításával került sor. mindennek előtti felkutatották a mecsekben azt a régi kőbányát, ahonnan a külső burkoláshoz szükséges követ valamikor termelték. ezt ujranyitották, és 14 hónapon át, kétszáz szakember végezte el a hatalmas kőfalak felújítását, 2343 faragott kőidom beépítését, a rongálódások kijavítását, a hiányosságok pótlását, a vörösréz tetőzet javítását és részbeni átalakítását. a déli homlokzaton 12 új, hatalmas apostolszobrot helyeztek el, majd sor került a székesegyház belső helyreállítására, összesen 8400 négyzetméter festett felület megtisztítására, kijavítására és konzerválására. ezzel párhuzamosan korszerűsítették a villamoshálózatot, s a kápolnáknak elkészült a páratlan szépségű falfestményeket láttató rejtett mennyezetvilágítás.

/folyt.köv./

- 64 -

20.20/11

ihw

bb. 98. / befejeződtek... folyt./ il

az egyházmegye, a hívők és a papság, valamint a külföldi katolikus segély és külföldi magyarok adományaiból - hétmillió forintot fordított a külső és belső helyreállításra, az át egymillió forinttal járult hozzá a költségekhez. a továbbiakban a világítás-korszerűsítés folytatása és a festmények állagát megóvó légkondicionálás vár még megoldásra. a város és az országos műemléki felügyelőség közben a székesegyház szomszédságában található barbakánt, a várfalakat restaurálja és a párhuzamos munkálatok befejezése után a dóm közép-európa egyik legszebb tere, idegenforgalmi látványossága lesz.

a székesegyház restaurálása alkalmából este hálaadó istentisztelet volt, majd dr. cserhádi józsef püspök fogadáson látta vendégül a restaurálás munkájában részvevő építészeket, művészeket, az országos műemléki felügyelőség képviselőit, az illetékes állami, városi és megyei vezetőséget. a fogadáson köszönetet mondott a kapott segítségért, hangsúlyozva, hogy állami egyháziügyi hivatal az első lépéstől kezdve támogatta az ügyet majd így folytatta:

- kölcsönös megértéssel rövid idő alatt sikerült az együttműködésnek olyan légkörét megteremtünk, amelyet a magam részéről az egyház és állam közötti jóviszony egyik legeredményesebb példájának tartok. helyes volt az a megosztás, hogy az állami hatóságok vállalták a püspöki palota és a levéltári palota külső helyreállítását, mi pedig a belsőt. az állami szervezetek ezenkívül a székesegyháznál hat új apostolszobor kifarragtatásával és mind a 12 szobor felállításával járultak hozzá a városkép szépítéséhez. ez az együttműködés remélhetőleg a közeljövőben az ország egyik legszebb terének kialakulását eredményezi.

dr. cserhádi józsef köszönő szavaira prantner józsef államtitkár, az állami egyháziügyi hivatal elnöke válaszolt./mti/

- 65 -

20.20/11

ihw

bb. 99 tanácskozás iregszemcsén a fehérjeellátás megjavításáról
vid fm/tné/il la 1968. június 21.

pénteken egésznapos tanácskozást tartott iregszemcsén, a délkelet-dunántúli mezőgazdasági kísérleti intézetben a magyar agrártudományi egyesület növénytermesztési társasága és az állattenyésztők társasága. a tanácskozáson dr. kurnik ernő, az iregszemcsei intézet igazgatója beszámolt az intézetben folyó munkákról, amelyeknek fő célja fehérjeellátásunk megjavítása.

a beszámolót vita követte, majd a vendégek megtekintették az intézet kísérleti gazdaságát és a gazdaságban rendezett őszi buza- és takarmánygabona-fajtabemutatót.

ezután a növényevő halakkal végzett kísérletek eredményeiről ribiánszky miklós kossuth-díjas. az országos halászati felügyelőség vezetője, míg a hidegvérű lófajták tenyésztésével kapcsolatos eredményekről dr. ócsag imre egyetemi docens, a tenyésztési kísérletek irányítója számolt be./mti/

--

bb. 100. Lengyel népi táncosok tolna megyében

vid fm/tné/il la 1968. június 21.

a tolna megyei kiszöv vendégeként lengyel népi-tánc-együttes tartózkodik tolna megyében. a nowy targ-i „pot-hale”, együttes tíz napot tölt a megyében, s ez alatt több előadást tart.

a lengyel táncosok augusztusban viszonzásként a paksi szövetkezeti együttest látják vendégül./mti/

--

- 66 -

20.30/11

11/4

bb. 101. elhunyt dr. forbáth józsef

tné/il la

1968. június 21.

budapesten 84 éves korában elhunyt dr. forbáth józsef, a kelet-szibériai hadifoglyok forradalmi mozgalma egyik vezetője. 1918. tavaszán és nyarán az omszki internacionalista osztag politikai biztosaként szemjonov és gajda ellenforradalmi csapatai ellen harcolt. sebesülteként esett a fehérek fogságába. kolcsak bukása után a párt bécsbe küldte, ahol rudas lászlóval, marx a tőke címmel művét adta ki magyar nyelven.

1950-ben svájcba tért haza. nyugdíjazásáig a magyar vöröskereszt központjában dolgozott, amely saját halottjának tekinti./mti/

--

20.55/11

21/4

- v e g e -

fo

- 67 -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1968. június 22.

bb. 1. új dokumentumok színházművészetünk hőskorából - akadémiai kutatók három színmű-fordítást találtak a fejér megyei könyvtárban

i ms/gk/sr/gy/La

1968. június 22.

több százra tehető azoknak a szindaraboknak a száma, amelyeket a 18. század végén a magyar nyelv jogalért folytatott harcban a közönség elé vitték a magyar színjátszás uttörői, e darabokból mindössze néhány maradt fenn az utókorra, már csak ezért is jelentős az akadémiai könyvtár két munkatársának büky béliának és hajnal gáspárnak felfedezése, akik a fejér megyei könyvtár értékes régi anyagának rendezése közben a magyar színjátszás első évtizedéből való vaskos kéziratköteget találtak. a félbőr kötésű kéziratcsomó három németből fordított színművet tartalmaz. az első kotzebue ,, a különös természetű mórítz,, című háromfelvonásos vígjátéka, amely a címlapon található, nagyváradi keltezésű engedélyezési záradék alapján cenzurapédány lehetett 1799-ben. a szereposztást más tintával más kéz írta - nyilván későbbi időpontban - a címlap hátoldalára. a fordító személyét nem sikerült megállapítani.

a második mű aloys friedrich brühl gróf ,, a gyermeki szeretet nagy lelkeket formál,, című darabja, a címlap szerint ,,egy érzékeny játék három felvonásban, fordított kolozsváron L. J. által, 1794-ben,,. a fordító valószínűleg láng ádám jánossal azonos, aki előbb kelemen lászló pesti színtársulatának volt tagja, majd annak felbomlása után kolozsvárott működött. a szereposztást is a fordító vetette papírra.

talán a legérdekesebb és legmagasabb színvonalú a harmadik ,, a zászlótartó,, című háromfelvonásos vígjáték, amelyet a német schröder művéből fordítottak magyarra 1793. június 22-én. a fordító csaknem száz százalékos bizonyossággal kelemen lászló, a ,,pesti jádzó színi társaság,, igazgatója, aki műsorának változatosságához számos műfordítással járult hozzá. a szereposztás itt is a fordítótól, vagy a fordítás másolójától származik.

(folyt. köv.)

Kk